

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDEKEN
HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSNAK ÁRA
HÉTKÖZNAP 10 F., VASÁRNAP 20 FILL.
KIDÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. T. 141.

HÁJDUFÖLD

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSEG ES NYOMDA: JOZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT,
SZERKESZTŐSEG TELEFONSZÁMA 3-48,
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-48,
KIDÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. T. 141.

Törököt fogtak

A szocialisták házi perpatvaráról szólva, beszéljünk most őszintén azokkal, akik a nemzeti érzés tékozló gyermekeiként egyik fő politikai szempontjuknak tekintik a nemzeti egység táborától való elszakadást. Igen, mint az atya a fiát, olyan jóindulattal szeretnénk figyelmeztetni őket néhány dologra, ami bizonyára megjördült már az ő fejükben is, de nem azért szocialisták ők nemzetközi alapon, hogy olyan hamar és simán menjen végbe lelkükben a tisztánlátás kristályosodási folyamata. Itt van a nagy lecke előttük: a Garami-ügy. Előzményei vannak ennek a kérdésnek s vissza kell mennünk annak tárgyalása során hazánk legszomorubb napjaira. Volt idő, amikor Garami Ernő és társai, mint a magyar szociáldemokrácia első garnitúrája, felelősséget viselő pozíciókba jutottak a forradalom zivataraiban. Felelőtlenül viselt felelősségteljes napjaikat, — tudjuk, hogyan gyümölcsözötték a közre nézve... Eről most ne beszéljünk. Más a célunk.

Az első garnitúra jónak látta, ha erkölcsös elhatározás alapján utat lát a talpára s elhagyja a haza földjét. Tudomásul kellett vennünk ez időre, eső külföldi manipulációkat. Működésük abban merült ki, hogy egyszerűen mindennap a rágalmak egész özönét szórják hazájuk ellen. Eredményt elérni nem tudtak, mert idehaza is résen voltunk. Ezután újabb ciklus következett. Hazakiváncsoltak. A pozíciót foglalt itthoni garnitúra, az ugynevezett második, minden ünnepi számát azzal látta legjobban ünnepélyessé tétve, ha vastag betűkkel harsonázta követelését: likvidálni az emigrációt. A kormány álláspontja mindenki előtt ismeretes volt: aki akar, hazajöhet, de álljon helyt cselekedeteiért. Garami Ernő kegyelemből legfelsőbb elhatározás alapján szivhatja a magyar levegőt. Honi földre lépése után hamarosan az éle állt, mondván, hogy majd ő megmutatja, mit kell tenni s nem is szűnt meg a Népszava hasábjain legény lenni a gáton. Közben azonban súlyos konfliktusokba jutott a szociáldemokrata pártvezetőséggel. Az a furcsa ötlete támadt, hogy rá akarta kényszeríteni a pártvezetőséget arra, hogy passzivitásba lépjen. A régi recept. Nem a nyílt színen, a rendelkezésre álló eszközök és fórumok előtt, hanem titokban, kevésbé ellenőrizhető lebujságokban, talán titkos s ismeretlen célú agitációk érdekében működni. A pártvezetőség azonban nem állt kötélnek, s kirobogott a nyílt elhatározás és szakisítás Garami Ernő és a szociáldemokrata pártvezetőség között.

E pillanatban még nem tudjuk, hogy Garami Ernő mit tesz, mit for-

gat fejében, s hová röpti nehéz követ, de kritikánkat máris el tudjuk mondani szocialistáink magatartásáról. Ime, a hön óhajtott és várvavárt Garami Ernőjükben törököt fogtak, aki ekrazitává vált táborukban. Mi korántsem azt tájáljuk, hogy a szocialista egység megbomlik, mert az egész nemzetközi alapon spekuláló politikálást gyilkos fellépésnek tartjuk a nemzeti érzéssel szemben, mégis az alkalomadtán kínálkozó figyelmeztetéssel adósok nem akarunk maradni. A szocialisták Garamit kérték, s amikor az megadatott nekik,

rá kellett jönniök arra, hogy megmarni igyekezett őket. Talán felébred ezek után bennük a gondolat, hogy az emigráció likvidálása nemcsak a köz, de az ő pártéletük szempontjából sem olyan egyszerű dolog, s különösen nem úgy, ahogy ők képzelik. Szeretnénk, ha ez a Garami- eset lecke lenne számukra s a jövőben jobban megfontolják politikai kívánságaikat. A magyarországi szociáldemokrata pártnak a vállára súlyos felelősség száll még ma is, amikor a hatalom gyakorlásától távol állnak,

s nem is sok reményük lehet arra, hogy ahhoz belátható időn belül közeledni is tudnának. Ez a felelősség mindenestre nagyobb óvatosságot, nagyobb körültekintést s feltétlen megfontoltságot követel tőlük közéleti működésük során. A nemzet egyetemességének gondolkodásától éppen eléggé balra vágódtak s jó lesz, ha e téren nem mennek túl a határokon s kiközösítik soraikból azokat, akik, ki tudja, mi célból oktalanságra igyekeznek rábírní táborukat.

Benes szemérmetlen propagandával a leszerelési konferencia elnöki székéért törtet

Egy német lap megsemmisítő cikke a cseh külügyminiszter csalásairól és hamisításairól

Berlin, január 12.
A Vossische Beobachter. „Benes a favorit” cím alatt a következőket írja: A leszerelési konferencia napját még nem állapították meg, ennek ellenére a nemzetek körében veszedelmes propagandát üznek annak érdekében, hogy a leszerelési konferencia elnökül dr Benest jelöljék. Mint mindig, úgy most is Benes ur gondoskodott erről a propagandáról, hiszen köztudomású, hogy a szerénység nem tartozik erények közé. A leszerelés problémája elsősorban azokat az államokat érinti, amelyeket a párisi szüveg- elies szerzőknek alapján nemcsak leszereltek, hanem tökéletesen védtelenné tettek, tehát nem az úgy nevezett győztes államoknak a joguk az, hogy a leszerelési értekezlet maguknak szervezzék meg, hanem mindenek előtt Németországnak van joga beleszólni abba, hogy ki legyen a konferencia elnöke, annak az országnak, amelyet minden oldalról állig felfegyverzett szomszédok vesznek körül.

Benes szeretne a leszerelési konferencia elnöke lenni azért, hogy a Népszövetségénél már 12 év óta tartó igazságtalan és pártoskodási szellemet továbbra is fenntarthassa. Benes ur nem alkalmas erre az elnöki tisztségre, de semmi erkölcsi jogosultsága sincsen ahhoz, hogy a világ béke szempontjából annyira fontos értekezletet vezesse. Csehszlovákia ez az idény-állam egyebet sem tesz, mint fegyverkezik. Óriási hadsereget gyűjt s költségvetésének legnagyobb részét hadi célokra fordítja és titkos katonai szövetségeket köt. Minden feltétel nélkül Franciaország megölt áll s ennek a 16 milliós országocskáinak 240.000 főnyi hadserege áll fegyverben, amíg Németország ez a 65 milliós nemzet csak százezer főnyi katonánággal rendelkezik. Emellett az egész cseh inar- ügy rendezték be, hogy a Csehországban lévő várakat egyik napról a másikra a munició gyártás szolgál-

latába állíthatják, úgy hogy Franciaország után Csehország a legnagyobb katonai hatalom Európában.

Franciaország érzi, hogy ethikai okokból nem támaszthat igényt a leszerelési konferencia elnökségére, de jó előre igyekezik érdekeit megvédeni s ezért tolia előtérbe Benest, azt az embert, akinek nincsen ethikai skrupulusai s aki Franciaország érdekében mindent megtesz s amellett „békéltető szerepet” akar játszani.

Az európai nagyhatalmakra megsemmisítő lenne, hogyha a leszerelési értekezlet elnökévé olyan állam külügyminiszterét választanák meg, amely létét, — ma már írásos dokumentumok és történelmi okmányok vannak róla, — csalásoknak és árulásoknak köszönheti. Mióta Szaharov tábornok megcáfolatlanul megírta a csehek oroszországi viselkedését, ahol a cseh légionáriusok tízezer számára ölték meg a szerencsétlen hadifoglyokat, meglőtték és megcsalák az orosz népet és végül a bolsevisták kezére íttatták az or- got. Csehország nem tarthat igényt arra, hogy becsületes nemzetek kö- rében vezető tevékenységet fejt- sen ki.

A német nép tiltakozik az ellen, hogy a konferencia elnöke, a győztes államok politikusai közül kerüljön ki.

Különösen tiltakozik az ellen, hogy ezt a méltóságot a cseh külügyminiszterre ruházzák, arra az emberre aki a párisi béke-árvalások során, hamis statisztika segítségével, csaló szándékkal félrevezette a békétárgyaláson résztvevő és az európai viszonyokkal nem ismerős kiküldötteket. Tiltakozik az ellen, hogy a leszerelési konferencián, amelynek tárgyalásaitól amugy sem lehet sokat várni, olyan állam képviselője elnököljön, amely a kisebbségi egyezségekből fozlalt kötelezettséget lábbal tiporja és a békeszerződésben vállalt kötelezettségeit nem teljesíti. Elég a legutóbbi népszámlálás adataira rámutatni, hiszen Csehországban valóságos kormányzati rendszerré vált a hamisítás.

Jozunk van követelni, hogy ha már nem lehet német a leszerelési konferencia elnöke, legalább senifoges államférfi nverie el ezt a méltóságot.

Ma utazik Bécsbe a magyar delegáció

Megkezdik az új kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalásokat

Budapest, január 12.
Bethlen István gróf miniszterelnök kétnapi távollét után visszatért Budapestre. A miniszterelnök Bud János kereskedelmi miniszterrel több mint két óra hosszat tartó tárgyalást folytatott az Ausztriával most meginduló kereskedelmi tárgyalásokról.

A külügyminiszterium gazdaságpolitikai osztályának vezetője, Nickl Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, Ferenczy Izsó he-

lyettes államtitkár és Péchy Tibor földmivelésügyi miniszteri tanácsos társaságában kedden reggel Bécsbe utazik, hogy az osztrák külügyminiszterium gazdaságpolitikai osztályának vezetőjével, Schuller osztályfőnökkel megbeszélést folytassanak Magyarország és Ausztria kereskedelem- politikai viszonyának rendezéséről.

A néhány napra tervezett megbeszélés célja előzetes tájékozódás

Ára 10 fillér.

abban az irányban, hogy vajon állam-e és ha igen, milyen módok rendelkezésre, amelyek a két állam közötti árversere megelénkülése várható. A megbeszélések során a magyar érdekeket érzékenyen érintő

vámítételek felemelése is szóba kerül, de ettől függetlenül is megvitájták, hogy miként lehetne megvédeni a magyar áru kiviteli érdekeket a károsodástól.

terjesztette elő a párt vezetőségének névsorát, akiket a közgyűlés egyhangulag megválasztott, majd Ajtay József nyugalmazott közigazgató

tanácselnök, Feja Géza, Szeder János, Löw István szövegezték meg fel. A nagygyűlés ezután a Himnusz feléneklésével véget ért.

Nagy siker mellett zajlott le az ujságírók első táncos teadélutánja

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Vasárnap délután öt órai kezdettel rendezte meg a debreceni Ujságírók Clubja első táncos teadélutánját az Arany Bika főemeletén levő clubhelyiségeiben, valamint az ezzel összefüggő kisteremben. Ha azzal a ténnyel számolunk, hogy minden kezdeményezésnek és újításnak időre van szüksége, hogy a közönség megtapasztalhatta az ezzel járó előnyöket, akkor az Ujságíró Club próbálkozása már az első alkalommal meggyőzte a jelenlévőket arról, hogy a vasárnap délutáni disztinált teadélutánokra szükség van.
A debreceni festőművészek képei-

vel gazdagon díszített clubhelyiségekben és a kisteremben nagyszámú jöttek össze a debreceni újságírók és a legfesztelebb hangulatban töltötték el a kora esteli órákat. A fiatalok nyíregyházi Rácz Laci zenéjére táncolt. A club otthonos levegőjébe még az előző feljövő vendégek is egyszerre belelalták magukat és a megnyilatkozó vélemények szerint a vasárnap délutáni táncok kellemes találkozóhelyei lesznek a táncolni szerető úri ifjúságnak.
Az első táncos teadélután nagy sikere után nagy érdeklődés nyilvánult meg a következő alkalom iránt.

Zsilinszky Endre szellemi tornára hívta ki az összes politikai pártokat

programjának megvitatására - A nemzeti radikális párt zászlóvontása Tarpán

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A nemzeti radikális párt vasárnap tartotta meg Tarpán zászlóvontó nagygyűlését. A nagygyűlésre a párt elnöke, vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre vezetésével lementek a párt hívei nagyszámban. Bajcsy-Zsilinszky Endre elé a vásárosnaményi állomásra újtettek a környék kispaszádái, a tarpai választókerület vezető tényszerű. Kocsisorban vonultak fel Tarpa felől és Várgulácsnál diadalkapni és nagy tömeg várta a pártvezért.

A nagygyűlést egy helybeli kispaszád nyitotta meg, majd Demény István budafoki református lelkész, Makkay János ugrai kispaszád és Kádár Lehel beszélt. Ezután Zsilinszky állott a választók elé.

Sajnálom, — mondotta — hogy ígéreteimhez híven nem tudtam megtartani szeptemberi gyűlésemet, de nem engedélyezték azt. A főszolgabíró ur azzal indokolta betiltó végzését, hogy ellenzéki politikám igaztalanul hat a választóközönségre. Hát én sohasem igaztalanul, hanem a nyomor, a szenvedés, s a kétségbeesés az, ami ebben az országban ma uralkodik s ezek hatnak igaztalanul a közönségre. Elismerem, hogy a mai súlyos válságot nem egyedül a kormány felel. Igaza van gróf Bethlen Istvánnak, amikor arra hivatkozik, hogy az ország megcsönkítése és a gazdasági világválság jelenlegi terheit nyögjük, de ugyanakkor meg kell állapítanom, hogy e világlajosságához hozzájárul egy magyar jellem is, amit hamarosan orvosolni lehet és kell. Mi nem képzelünk paradicsomi állapotokat, de ilyen nagy nyomorúságnak sem szabadna lennie ebben az országban. Intranszigiens ellenzéki politikám dacára is segíteni akarok a kormánynak akkor, amikor azt javaslom, hogy adjon a krmány gyors segítséget az országnak. Ezt a gyors segítséget én négy pontban foglalom össze:

Mindenekelőtt szüntesse be a kormány az árveréseket. Szinte le-

hetetlenség, hogy pármillió adóhatalék miatt elicitálják a kispaszádai feje felől a házakat. Törölje el sürgősen a kormány a tíz holdon aluli kisbirtokok közterheit. A tiztől száz holdig pedig könnyítsenek az adóterheken. Hatalmazzák fel az ötös-bizottságot, hogy moratóriumrendelettel segítsenek a bajbajutott kispaszádakon mindaddig, amíg ezek lélekzethoz jutnak.

Husz-harmincemilliónyi gyors hitelnyújtással meg lehetne akadályozni azt, hogy tízennyolc-huszszaázalékos kamatot fizessenek. Segítsen a kormány a vámítételek revizójában és intézményesen biztosítsa a mezőgazdasági és ipari cikkek árának arányosítását. Javasolom Bethlen István grófnak, hogy cserélje ki a munkatársait, a maga képességeinek megfelelő szakemberekkel.
Ezután részletesen ismertette programját, majd a következőket mondotta:

Erről a helyről bírokra szólítottam fel az összes politikai pártokat: álljanak ki velem szellemi tornára és cáfolják meg az én programomat. Ha meg tudják cáfolni ezt a programot, ha jobbat tudnak emélni, úgy én félreállok.

Ezután Felder Pál pártigazgató

Ma reggel végzik ki Szolnokon Kardos Mihálynét a tiszazugi méregkeverő asszonyt

Szolnok, január 12.
A szolnoki törvényszék udvarán kedden reggel hat órakor hájták végre a halálos ítéletet Kardos Mihálynén, akit mind a három bírói főúrunk köztél által halálra ítélt. Az elvetemült tiszazugi asszony arzámmal megmérgezte az urát és huszonkét esztendő fiaát. Ügyvédje kegyelmi kérvényt adott be a kormányzó kabinetirodához, a Kormányzó azonban elutasította a kérelmet.
Kozarek állami ítéletvégrehajtó szombaton Szolnokra utazott és je-

lentkezett az ügyészség elnökénél. Vasárnap a börtöncellában megnézte Kardos Mihálynét, hogy tudja, milyen módon kell végezni az asszonnyal. Az ügyészség embereivel kijelölték a fogház udvarán azt a helyet, ahol összcélítják a bitófát. A szolnoki törvényszéken Fuchs Gyula tanácselnök ma délelőtt kihirdette Kardos Mihályné előtt a jogerős halálos ítéletet és közölte vele, hogy holnap reggel a halálos ítéletet végrehajtják rajta.

A robogó autó halálra gázolt egy biciklistát

Budapest, január 12.
Vasárnap hajnalban Kispest felől az Üllői-úton Pets felé tartott egy szürke személynaszállító autó. A Mária Valéria telep előtt meg akart előzni egy előtte haladó piros taxit és amint nagy ívben a taxi elé fordult elázott egy kerékpárost, aki véresen zuhant az utestre. A szürke autó vezetője megállás nélkül tovább robogott. A közeli rendőrőrszem, akit értesítettek a szerencsétlenségről már holan találta a gázolás áldozatát. Bakra Nagy Béla öt-

esztendősi úgynököt, aki Kispesten, a Thököly-út 11. számú házában lakott.
Az eddigi nyomozás megállapította, hogy a gázolást egy szürke luxus Fia h-kocsi követte volna el, amelyben — valószínűleg bálból jövet — négy nő ült. Tanúk vannak arra, hogy az autóban ülők megjelentősen hangosan viselkedtek, nevetgéltek. Lehetséges, hogy az autó vezetői sem volt józan, amikor a szerencsétlenség történt.

Dr Hofer Kuno magyarországi földbirtokost agyonlőtte Svájcban egy elvált asszony

A gyilkost 1 tartóztatták

Bern, január 12.
Vasárnap St.-Moritz egyik szállójában egy Boulton nevű angol nő az évek óta Magyarországon élő Hofer Kuno svájci íróra és földbirtokosra négy lövést adott le, amelyek azonnal az író halálát okozták. Az ötödik lövést saját maga ellen irányította és súlyosan megsebesítette magát. Kihallgatásakor beismerő vallomást tett, amely azonban tettének okát még nem tisztázta teljesen.

Zürich, január 12.
A st.-moritzi Carlton-szállóban lejátsszódtó véres dráma ügyében a következő részleteket sikerült megtudni: Hofer Kuno dr. szabolcsi földbirtokos nem lett öngyilkos. Gyilkosság és öngyilkossági kísérlet történt. Most már megállapították az eddigi ismeretlen két szereplő angol hölgy nevét is: Miss Boulton, akit súlyos lött sebbel, eszméletlen állapotban szállítottak kórházba és mára visszanyerte eszméletét. Miss Boulton a kórházban megjelent rendőri bizottság előtt bevallotta, hogy ő lötte agyon Hofer Kuno dr-t. Négy revolverlővést adott le a svájci íróra, az ötödik golyóval saját magát sebesítette meg. Három golyó Hofer mellébe hatolt, míg a negyedik nyakába fúródott. A gyilkosság elkövetése után Miss Boulton saját tüdejébe lött, a golyó azonban csak érintette a tüdőt és a felső karjába hatolt. Miss Boulton sérülése súlyos, de nem életveszélyes, tettének indító okairól megtagad minden felvilágosítást.

HIRDETMEŒY.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala közhírré teszi, hogy a Földreformtörvény alapján végrehajtott birtokrendezés nyomán készült földadókataszteri munkálatok elkészültek s azok a városi adóhivatal 2. számú szobájában (Birtoknyilvántartás) 1931. január hó 15.- 1931. február hó 15.-ig, 30 napon át főzsemlére lesznek kitéve, ahol is azok az érdekeltek a hivatalos órák alatt megtekinthetik s a téves bejegyzés, továbbá az osztálybasorozás és művelésig változás ellen szóval vagy írásban felzólalhatnak.
Debrecen, 1931. január hó 8.

Városi adóhivatal
Terjessze a Debreceni Ujságot

A bor savtartalmát megköti a szolnoki

„Áldás”

forrás szénsavval felített vize s így különösen savtúltengésben szenvedők szeretik.

Kontsek Géza k.r.t.

Debrecen.

A Ker. Nemzeti Liga évnyitó ülése

Lelekesen ünnepelték újév alkalmából Wolff Károly országos és Haendel Vilmos debreceni elnököket — Tiszántul vezető társadalmi alakulatának gazdag programja

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya hét óra délután 6 órai kezdettel tartotta székházának szűkebben idej első választmányi ülését dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár elnök elnöklése mellett.
A megjelentek sorában ott voltak dr. Haendel Vilmosné, Martinek Ferencné, vitéz Nagy Pál ny. altábornagy, a vitézi szék debreceni kapitánya, dr. Galánfy János, a közegyezői Kamara elnöke, Uray Sándor református lelkész, vitéz dr. Bessenyei Lajos ref. főgimnáziumi igazgató, dr. Láng Sándor tiszti főorvos, id. dr. Liszt Nándor orvos, dr. Budaházy Bruckner Ernő közegészségügyi főtanácsos, dr. Székelypád nyugalmazott őrnagy, nagytiszt, Bohoss Károly postarab, a társaság országos ügyvéd, a liga igazgatója, Halász Miklós akadémiai tanácsos, Martinek Ferenc taktikáérti főosztályvezető, dr. Winkler Jenő orvos, dr. Varga Lajos, dr. Nagy János ügyvédek, dr. Beznák Adorján egyetemi adjunktus, Félégyházy János nagykereskedő, Zivuska Andor Máv. titkár, dr. Bgel József t. főorvos, Kerekes László tisztviselő, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály főszerkesztő, ifj. dr. Liszt Nándor tb. szolgabíró, v. Möriz Bertalan földbirtokos és mások.
Haendel Vilmos elnök újévi ünnepi beszéde

A választmányi ülést a Liga imája vezette be, majd dr. Haendel Vilmos megnyitó szavai után vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály ismertette a múlt ülést jegyzőkönyvét. Halász Miklós gazdasági akadémiai professzor meleg szavakkal üdvözölte dr. Haendel Vilmos elnököt a Liga vezetőségét az ünnepi alkalmából és Isten áldását kérte arra a hazafias munkásságra, melyet az egyesület már tíz esztendő óta kifejt.
Dr. Haendel Vilmos hosszabb beszéddel válaszolt az üdvözlésre s örömmel állapította meg, hogy a Ker. Liga debreceni osztálya tíz esztendő alatt nemcsak állandósult tudott, de egyre növekszik is. Székháza a keresztyén-nemzeti mozgalmak valóságos centrumává lett, aminek ma már fogalmi jelentősége van. Vázolta az egyesület legközelebbi programját s bejelentette, hogy az integritási vitasorozatnak legközelebbi előadói dr. vitéz Bessenyei Lajos, dr. Lukács József főgimnáziumi igazgatók, dr. Ruffly Varga Kálmán akadémiai igazgató, felsőházi tag és vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre s Uray Sándor ref. lelkész lesznek, akit Amerikából történt hazatérése alkalmából melegen köszöntött. (A Liga választmányának tagjai ekkor lelkes ünnepségekben részesítették a keresztyén-naciona-

lista gondolat köztisztviselőben álló apostolatát.)

Wolff Károly üdvözlése

Ezután vitéz Kolosváry főtitkár felolvasta a Liga országos elnökehez, Wolff Károlyhoz intézendő újévi üdvözlés szövegét, amit a megjelentek lelkes éhízzéssel magukévá tettek.
„Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya — mondja az üdvözlő irat, — évnyitó gyűlésével szeretettel és ragaszkodással üdvözlö az egyesület hívatott országos vezetőit. Büszkeséggel és örömmel gondol arra a diadalmas küzdelemre, amelyet Méltóságod vívott meg az elmúlt hetekben érdemes munkatársaival a keresztyén és magyar Budapestért. Adja az Isten, hogy ez az év is minél több sikert és eredményt hozzon országos elnökségünk és egyesületünk nemes célkitűzése számára s ebben a történelmi harcban áldja meg Méltóságodat a gondviselés egészséggel, erővel, változatlan munkakészséggel és harci kedvvel.”

Február 9-én lesz a Liga közgyűlése

A nagynevű országos elnök lelkes ünnepségszerű elültével bejelentette a főtitkár, hogy az egyesület február 9-én tartja évzáró közgyűlését, amelyet társasvacsora fog követni. Meleg szavakkal emlékezett meg a Vitézi Társaság gyönyörű karácsony-ünnepéről, amely vitézek és hadirokkantak gyermekei számára varázsolta meleg otthonát a Liga helyiségeit. Majd ismertette az a nagyjelentőségű tervet, amelynek értelmében Debrecen egyik legjelentékenyebb ifjúsági egyesülete csatlakozik a Ligához, s így egyben biztosítja a keresztyén nacionalizmus succerenciáját. Bejelentette a főtitkár, hogy ez évben 1239 könyvkölcsönzés történt, majd számos rendkívüli horderejű probléma tárgyalása után az ülés fél 9 órakor véget ért.

nosné, idenes János, dr. Boér Károlyné, F. Szabó Lajosné, Varga Pálné, dr. Darkó Jenőné, Medgyessy Pálné, Tóth Etelka, Mátéffy Mária, Kovács Margit, özv. Juhász Ignác, dr. Juhász Angy Sándorné, aBkó Györgyné, Gere Gyulané, Popovits Gyulané, Szilvassy Jánosné, Papp Böske, bíró Erzsébet, Bíró Marcelné, Vargha Lászlóné, Papp Sándorné, Gere Rózsi, Futó Klára, Futó András, aBligh Etelka, Daróczy Böske, Dömsödy Ferencné, Kovács Mihályné, Kovács Jánosné, dr. Nagy Jánosné, dr. Kesztyüs Lajosné, Kesztyüs Lajos, dr. Ballay Béláné, Ormós Szilágyi Julia, báró Györfly Miklósné, Simon Miklósné, Fehértó Dánielné, Rauchbauer Jenőné, dr. Zakariás Józsefné, dr. Lázár Józsefné, Rauchbauer Csöpi és Sári, Szabó Eszti és Mancsi, dr. Lázár József, dr. Diószeghy Mihály, Rauchbauer Ödön és dr. Szabó Lajos.
Felülhívték a Kálvínház javára: dr. Szabó Lajos 40 drb. vízszepoharat, dr. Budaházy-Bruckner Ernő 2 P, dr. Tóth Lajos 2 P, dr. Csányi Benjámin 2 P, dr. Darkó Jenőné 2 P, dr. Márton Gézáné 4 P, dr. Papp Károlyné 2 P, dr. Pápay Józsefné 2 P, Baja Mihály 1 P, Varga Pálné 1 P, dr. Kiss Arthurné 1 P, Csányi Adorjáné 1 P, özv. Ethey Jánosné 1 P, dr. Ethey Lászlóné 1 P, dr. Ethey László 1 P, Tóth Etelka 1 P, Kovács Margit 1 P.

Nagyobb érdeklődés kell tanügyi a debreceni református társadalomnak az egyház munkája iránt

Szentpéteri Kun Béla beszéde a Templomegyesület hétjői teáján

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Templomegyesület már a téli szezon múlt éve első felében megkezdte a hétjői napon tartott teadélutánok rendezését, amellyel a Kálvínház nemes és a debreceni református gyülekezeti élet szempontjából égetően fontos ügyet akarja szolgálni. Ennek a sorozatnak legutóbbi alkalma tegnap délután zajlott le, amelyen **Szentpéteri Kun Béla** egyetemi rektor mondott közvetlen és egyben nagyhatású beszédet. Beszéde elején elmondott őszinte szavak alkalmat adnak arra, hogy egynéhány észrevételünket elmondjuk.
Azt mondotta ugyanis, hogy csatlakozik azon, miszerint egy ilyen nagyfontosságú ügy szolgálatában elég kevesen gyűltek össze. „Sajnos, — mondotta — férnénk még néhányan és ebből azt kell levonnunk, hogy a debreceni református társadalom nem minden tagjában van meg az az érdeklődés az egyház munkája iránt, amit ennek a nagy városnak a múltjánál fogva méltán megkövetelnünk lehetne.”
Mindenestre szomorú kép ez, de éppen a Templomegyesületnek kell levonni az ebből eredő következtetéseket. Ha ugyanis az egyesület eddigi teadélutánjait is figyelembe vesszük, amelyeknek ennek a célnak szolgálatában rendezett, akkor a kiváló szemlélőnek azonnal feltűnik, hogy az estélyen jelenlévők egy zárt kört képeznek. Ez a minden egyes magyar egyesületet jellemző tünet a Templomegyesületnél is jelen van, hogy az első szervezési lendület után a további szervezési munka megállt és újabb tömegeket nem tudtak megnyerni az egyesület nemes céljainak.
Az elmúlt idők egyházi élete egyáltalában nem törekedett arra, hogy az egyháztagok széles tömegét vonja be a maga körébe. Uár pedig o-

tömegek maguktól nem mozdulnak meg. Ezért volna fontos, hogy a Templomegyesület folytassa a szervezési munkát és ezzel szélesebb körökben felkeltené az érdeklődést a megújuló egyházi élet iránt.
Ezért az elhangzott szomorú megállapítás nemcsak az érdektelen tömegeknek, hanem az egyesületnek mond megszívlelnivalókat.
Ezek után a bevezető szavak után foglalkozott az előadó a tulajdonképeni előadásával és közvetlen hatású példákkal bizonyította az emberi cselekedet legfelsőbb rugóinak keresztyén megítélését. A szándék fontosságát és ennek valóságba vitelét hangsúlyozta és Jézus példával támasztotta alá.
Ebből a szempontból foglalkozott a Kálvínház építésének és a Templomegyesület erre irányuló munkásságának a jogosultságával.
A hallgatóság megindultan hallgatta és lelkes tapsokkal köszönte meg az emberi szív legmélyéről fakadt szavakat, amelyek egy komoly élet vallomását revalálták.
A teadélutánon a következők vettek részt:

- Háziasszonyok: dr. sz. Kun Béláné, Karai Sándorné, Kontsek Kornélné, dr. Sallay Lajosné, Barra Gyulané, Rauchbauer Jenőné, Kardoss Gézané.
Vendégek: Géressy Kálmán, dr. Bacsó Jenőné, dr. B. Bruckner Ernő, dr. Vásáry Istvánné, Gyarmathy Istvánné, Rottler Béláné, Kardoss Ilonka, Böszörményi Pálné, Vásáry Miklósné, Vásáry Kata, Vásáry Gáborné, dr. Borsiné Szabó Mócika, Vásáry Erzsike, Vásáry Andrásné, Veress Gézané, Sepsy Kálmán, Kontsek Gézané, Hornyatsek Istvánné, Uray Sándorné, Tóth Lajosné, Tóth Kató, Vásáry Józsefné, Kálmán Dezsőné, Rauchbauer Ödön, v. Szentgyörgyi Lajosné, Máthé Miklósné, Ethey Jáánosné, Ethey Lászlóné, dr. Ethey László, Sallay Gáborné, Horvay Róbertné, P. Nagy Zoltánné, Csányi Adorjáné, dr. Kiss Arthurné, Szele Paula, Kondor Erzsébet, Dienes Jánosné.

Kegyetlen rabló-gyilkosság Erdélyben

Bukarest, január 12.
Szombaton éjjel Karánsebesen meggyilkolták és kirabolták Tótfalvi Árpád mészáros. A gyilkosok Sorachiu Tódor és Radou Lajos megölték Tótfalvit, amikor bezárta a mészárszéket és amikor az utcára akart kilépni, hátulról fejszével fejbevágták és késsel elvágták a torkát. Ezután a mészárosnál levő pénzt magukhoz vették és futásnak eredtek. Tótfalvi egyik inasa vette észre a gyilkosságot, aki nagy lármát csapott és a járőrök segítségével sikerült elfogni az egyik gyilkost. Kihallgatásakor beismerte tettét és nyomorával védekezett.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: Komádi István—Onodi Mária, Szabó János—Mezei Sára, Palaczki Antal—Szentesi Margit.
Születések: Drahos János cipész, fia János; Schwarczkopfi Márton fia, József; Varga Ferenc bérlő, leány Eszter; Erdei László asztalos, leány Irén; Brammer Gyula honv. százados, fia György; Orbán István majeros, leány Erzsébet; Lupcsa Géza sóffőr, leány Gizella; Takács László kőműves, leány Ilona; Bíró Albert bérlő, leány Erzsébet; Kiss Péter fm., leány Erzsébet és 2 törvénytelen ujszülött.
Haldózások: Lőrinczi Sándor ref. 3 hónapos, Keresztesi-u. 16; Molnár Margit g. kath. 6 hónapos, Kismacs 5; Király József ref. 68 éves, Bellegelő 538; Bóka Ede r. kath. 85 éves, Kossuth-u. 71; Erdélyi Imre ref. 73 éves, Forgách-u. 4; özv. Molnár Mihályné ref. 70 éves, Battyányi-u. 1; Kollár Erzsébet ref. 40 éves, Veres-u. 30; László Mária ref. 5 éves, Szegedi G.-u. 13; Kurucz Emma ref. 3 hónapos, Pesti-u. 4; Kokas Mihályné ref. 78 éves, Homok-u. 132; Bihari Éva r. kath. 3 hónapos, Nyugati-u. 1; Hornyák Ferencné ref. 48 éves, Mester-u. 40; Redl Szegíried izr. 57 éves, Piac-u. 58; Klein Mihály ág. ev. 58 éves, Bem József-u. 4.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

Ólmot
vesz lapunk nyomdáján
József kir. herceg-u. 16.

Szint vallani

Móricz Zsigmondot és Szabó Dezsőt azért ítéli el legelősebben a magyar protestánsok, mert regényekben a református papságot nem a legkedvezőbb színben tüntetik fel. Ha azonban ugy fogjuk fel a Farcádý és Dékány tiszteletes urak alakját, mint egyszerű kritikát a református papság egyes kinövésével szemben, sajnálatos bár, de meg kell állapítanunk, hogy a megrajzolt alakok egyáltalában nem légből kapottak. Egyszerűen azt is le kell szögeznünk, hogy a csúszkózó-kvaterkázó kálvinista pap alakja már többé-kevésbé a múlté, mert a modern református papság egészen más utakon jár, egészen más légkörben nő fel és indul nemzetmentő munkájára, mint a régiek. Ma már nem elég az, hogy valaki tele tudja kiáltani hanggal a Nagytemplomot, nem elég a szóvirágtól émelygős predikáció, a ma ember többet kíván meg a papjától. Mikor teozófista rögeszmék uszálnak a levőben, mikor állandó harcot kell folytatni a materializmussal, a minstelenséggel, az aetizmussal, nagyon keveset használ a világnak a stentori hangon eldörgött predikáció, amely csupa gondolatritmus és közszó. Ma nem elég százéves frázisokkal tele cikkeket írni, nem ráz meg egy öreg imakönyvből felolvasott imádság: lépést kell tartani ezzel a rohanó korrall, meg kell lékezni zabolátlanágában és közelebb vezetni Istenhez.

A múltkor ugyanitt olvashattunk a fészta választásról s ez alkalommal csak annyi hozzátenni valónk van, hogy Debrecen református társadalmának szint kell vallania. Szint kell vallani az egyházával szemben, amelynek iskoláiban felnőtt és ahol a gyerekei, unokái növedeznek. Hitvallást kell tenni az egyházi szellem tisztasága mellett, ki kell szabadítani a kortesfogások és harsogó rőpiratok alá temetett református lelket. Választani kell nemesek a személyekben, hanem sokkal fontosabb és sorsdöntőbb dologban: a Móricz Zsigmondék papjai és a Ravasz Lászlóék papjai között. Melyik típus az, kedves református testvérem, amelyik közelebb áll a te lelkedhez: a papi palást ráncai közzé borvirágokat eldugdosni akaró típus; vagy a jó pásztor, az irgalmas samaritánus, az igaz felbarát. Ma a lelkész nemesek akkor lelkész, mikor a templomban hirdeti az Isten igéjét, lelkésznek kell lenni minden vonatkozásban: az egész életének egy nagy és szent predikációnak kell lenni. Tükörnek, amelyben egy tiszta és igaz élet, egy szent hivatás verődik össze.

Szint kell vallani, kedves református testvérem, a világ haladásával szemben is, előre menjen, vagy pedig hátrafelé. Itt nem lehet semleges álláspontot elfoglalni, nem lehet tétovázni és könnyed nemtörődomséggel a kényelmes „nekem mindég” elvet használni: szint kell vallani, nemcsak a magad, de az életed folytatásának, a gyerekeknek, az unokának az elsődrendű érdekében. Akarod, hogy ők tiszta légkörben, más világban éljenek, hogy ne tudjon hozzájuk férközni a Móricz Zsigmond és Szabó Dezső által rajzolt kálvinistavilág, a Galamb papné fertője, az Elsodort falu hörgése? Szint kell vallani, akarod-e a purifikációt, amely elseper minden maradiságot és patópáloskodó busmagyarkodást; vagy nem veszed észre a jelszavak alatt kiülő-erőlködő egerecskét, választási

korteshegyek gyenge kis szülőitét? Tizenkettedik órát érjük. És nem hisszük, hogy van a Kálvinista Rómában csak egy református hívő is, aki meg ne eszmélt már a legelképezhető fogásokkal dolgozó korteshadjárattól. Nem hisszük, hogy az emberek vakok lennének a lelkikkel szemben és süketek a mi szavunk iránt, akik minden érdek nélkül harcolunk a lelkészválasztás tisztasága mellett, mert is reformátusnak vallunk magunkat és szívünkön viseljük az egyházunk ügyét.

Hatvan ember ellen indított eljárást a debreceni rendőrség erkölcstelen üzelmek miatt

(A Debreceni Újság tudósítóiától) Az utóbbi időben mind sürűbb és sürűbb jelek mutatnak arra, hogy a városban beteges hallamú emberek veszélyeztetik a város közérkölcstelenét. Ezek a tünetek a rendőrségre is erővel lépésekre készítettek és a megindult nyomozás egymástán fedte fel ennek az ügynek szinte hihetetlen részletét. A rendőrség erővel beavatkozása már csak azért is nagyjelentőségű, mert ezzel elejét vették a szomorú beteges hallam további terjedésének. Az utóbbi időben ugyanis járványszerűen terjedt ez az erkölcstelen betegség és a szabadon lüzött üzelmek mind több és több eddig még egészséges életet élő, de gyenge idegzetű embert rántottak bele a posványba.

A nyomozás eddigi állása szerint ugyanis közel 60 egyénről derült ki, hogy meghatározott helyeken gyűltek össze beteges hallamaik kiéléstésére és jó pénzen megszerezték megszorult emberek és fiatalemberek részvételt is. A szomorúan érdekes ügyben, mely egyúttal nagyon komoly orvosi probléma is, a debreceni rendőrség mindent elkövet, hogy a szerencsétlen embereket a rendelkezésre álló eszközökkel megmentse, vagy legalább is fékezze alias szenvedélyüktől és legfőképpen pedig megmentse az eddig még lejtőre nem esett, de kisérlésnek kitétt embereket.

A Polgári és gazdakör második táncestélye nagy sikerrel zajlott le

A Polgári és Gazdakör szombat este tartotta meg második táncestélyét a kör helyiségeiben, amellyel mindenkép nőtölmi tudta a sok telesleges kiadást jelentő „Gazdahált”. A tágas helyiségekben rendezett estélyen a fiatalok a legiohbb hangulatban mulattak a reggeli órákig. A közvetlen hatástu, bensőséges estélyen a következő neveit sikerült feljegyezni:

Urasszonyok: Arany Jánosné, Barna Istvánné, Barna Mihályné, Busi Andrásné, Babics Istvánné, Balogh Jánosné, Botos Mártonné, Bakcsy Ferencné, Dobi Józsefné, Dobi Lászlóné, Diószegi Józsefné, özv Erdélyi Andrásné, Fogarasi Györgyné, Horváth Lászlóné, Horváth Lajosné, Jámor Imréné, Jóna Gáborné, Kertész Lászlóné, Kis Józsefné,

Kovács Józsefné, Lakatos Mihályné, Mike Jánosné, Megyery Zsigmondné, Nagy Józsefné, Nyilas Ferencné, Papp Jánosné, Polgáry Miklósné, Pap Jánosné, Polgáry Sándorné, Szabó Józsefné, Szakál Miklósné, Szolnoki Jánosné, Szilágyi Istvánné, Tamás Istvánné, Tóth Ferencné, Varga Józsefné.

Urleányok: Barna Böske, Barna Bözsike, Balogh Márta, Bikfalvy Julia, Dobi Margit, Dézsi Sárika, Diószegi Ilse, Diószegi Kató, Erdélyi Bözsike, Erdélyi Julia, Fogarasi Böske, Jóna Böske, Jóna Margit, Jóna Rózi, Horváth Magda, Kovács Julia, Kovács Mariska, Megyery Böske, Mike Böske, Nagy Ilonka, Ökrös Rózi, Polgáry Eszti, Polgáry Juliska, Polgáry Böske, Szolnoki Bözsike, Tamás Böske, Varga Kató.

Jelentkezzenek a népszámlálásból kimaradtak

(A Debreceni Újság tudósítóiától) A számlálóbiztosokra rótt és többféle összeírással komplikált nagy munka mellett szinte elkerülhetetlen, hogy a népszámlálásból a számlálóbiztos hibáiban kívül is ki ne maradjon valaki. A népszámlálás vezetősege sajtó érdekében kéri mindazokat, akik a népszámlálásból kimaradtak, hogy ugy mint ezt már több mint 300-an megtették, valamennyien jelentkezzenek megszámlálásra a városháza, földszint 5. sz. alatt. Vagy ha a kimaradás a számlálóbiztos hibáiból történt, sziveskedjenek azt a központi vezetőségnek: városháza, földszint 5. sz. alatt akár személyesen, akár telefonon vagy akár egy levelezőlapon az ucca. házszám, a házszám és név pontos megjelölésével bejelenteni és a központi vezetőség nyomában utasítia az illetékes számlálóbiztosot, hogy mutatásztását elbészését pótolja. Azok

pedig, akik vagy azért nem számláltak meg, mert lakásukon többszöri keresés ellenére sem voltak megtalálhatók vagy uton voltak, e hó 15-én este 8 óráig annál is inkább jelentkezzenek a városházán megszámláltatásra, mert aki a kitűzött határidőre az adatokat be nem szolgáltatja, kihágást követ el és az 1929. évi XIX. t. c. 50-ik §-a szerinti pénzbüntetéssel büntetendő. A pénzbüntetésnek alkalmazása tekintetében a büntető igazságszolgáltatás egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1928. évi L. c. c. rendelkezési irányadók.

Arravaló tekintettel, hogy a képviselő választói jogosultság megállapítására szolgáló összeírások Budapesten is elfogvtak, sőt egyes kerületekben a számlálólap is teljesen kifogvott, a népszámlálás vezetősege értesíti a számlálóbiztosokat, hogy indokolt esetekben a számlálás

határidejét 3 nappal, azaz 15-én este 8 óráig meghosszabbítja. Azok a számlálóbiztosok, akiknek nyomtatvány lapjuk van, ma reggel 9 órától kezdve jelentkezzenek a központi nyomtatványokért. A budapesti központ erre az időre helyezte ki látásba a nyomtatványok megérkezését.

Azok a számlálóbiztosok, akiknek kerületében beidézendő személyek vannak, a beidézendő személyekről készítsenek indokolt írásbeli jelentést, amelyből kitűnjék, hogy az illetőt miért kell beidézni és mikorra. A jelentést írják alá és az idézés időpontjában legyenek jelen személyesen is. Idézni a városháza közgyűlési termébe 13-án délelőtt 8 órától 18-án délután 6 óráig lehet és kell. Az adatok kiegészítésére beidézettek adatait maga az illetékes számlálóbiztos veszi fel. A számlálóbiztosok a városháza közgyűlési termében dolgoznak. A központi hivatal csak a nem idézett és önként jelentkező közönség adatait veszi fel.

Azok a számlálóbiztosok, akiknek kerületében kiegészítő számlálóbiztosok működnek, azt az anyagot, amit elvégeztek, bevezetik a közszégi gyűjtőívbe. Két-három sor üresen hagyásával a kiegészítő számlálóbiztos vezető be folytatóla ga maga adatait. Az anyagot azonban elkülönítve kell kezelni, tehát külön csomagban a kiegészítő biztos anyagát. A házgyűjtőívök sorszámozása az egész kerületben, tehát a kiegészítő számlálóbiztos házgyűjtőívöin is folytatólagosan történik. Az egy kerületbe osztott számlálóbiztosnak és kiegészítő biztosnak vagy biztosoknak az anyaggal egy időben közösen kell elszámolniuk. A közös elszámolásnál kell ugyanis megállapítani azt a munkatöbbletet, amit az önszámláló kerületekben a kiegészítő biztos területén a számlálóbiztos végzett.

Az intézeti háztartások vezetői, gondnokait, parancsnokait kéri a népszámlálás vezetősége, hogy az intézeti háztartásokba visszatérő egyéneket, akik még ott, ahonnan visszajöttek, meg nem számláltattak, számszerint jelentsék be akár az illetékes számlálóbiztosnak, akár a városháza, földszint, 5. sz. alatt. Akik pedig állításuk szerint valahol megszámláltattak, azokról sziveskedjenek lajstromot készíteni annak feltüntetésével, hogy az illetők hol, milyen utca, milyen házszám alatt számláltattak meg. A lajstromot sziveskedjenek akár a számlálóbiztoshoz, akár a központhoz eljuttatni.

Szörme bundák

és prémek nagy választékban. Szörme bundák javítását, alakítását jutányosan, a legújabb divatlap szerint készít KÖVÁRI szűcsmester. József kir. hg-u. 3. Arany Bika-fürdő mellett

Hajdúvármegye a föld-árverések felfüggesztését kéri

A megye lakossága 190 ezer főre tehető — A tisztifőorvos jelentése a közigazgatási bizottság előtt

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöksége alatt hétfőn délelőtt 9 órai kezdettel nagy érdeklődés mellett tartotta meg szokásos havi ülését.

Az ülés megnyitása után dr. Hadházy Zsigmond főispán szíves szavakkal üdvözölte az újjáalakított bizottságot. Ezután Nábráczky Béla joggyógyó olvasta fel az alispáni jelentést, mely a közigazgatás zavartalanosságáról számolt be.

A jelentéshez Gál Mihály országgyűlési képviselő szöveghez, aki a hajdubüszörmei gazdáknak a bolletta kezelése körül történt sérelmét tette szóvá. Kóródy pénzügyigazgató megnyugtató válasza után dr. Ujvárossy Lajos kir. közjegyző, kormányfőtanácsos hozott egy rendkívüli jelentőségű kérdést a közigazgatási bizottság színe elé.

Felhasználásában rámutatott arra, hogy már Hadik János gróf is hatalmas elabóratumot készített, melynek lényege az, hogy a gazdák ellen kitűzött árverések felfüggesztését a kormány rendelje el. Saját tapasztalataiból állítja, hogy e tekintetben az utolsó órában vagyunk. — Hajdubüszörmei határában 20 hold elsőrangú réti földet a múltkor összesen 2200 pengőért adtak el. Hajdúhadházon Beke Antalné 58 hold földjét összesen 15.000 pengőért árverelték el. Az a legszomorítóbb, hogy ezeket az árveréseket alá került földet nem magánügynöknek veszik meg, hanem rendszerint bankok. Igaz ugyan, hogy a törvény szerint birtokos csak az lehet, akinek megvan a jogosultsága, azonban ha az állam nem érvényesíti megváltási jogát, akkor a bank kezén marad a föld.

Javasolta tehát, hogy a közigazgatási bizottság irón fel a kormányhoz, az igazságügy- és földművelésügyi miniszterekhez és kéri, hogy az új termés betakarításáig ha a végrehajtásokat nem is lehet, legalább a gazdák ellen kitűzött árverések megtartását függesztsék fel.

A közigazgatási bizottság egyhangúlag elfogadta Ujvárossy Lajos dr. előterjesztését s Hadházy Zsigmond főispán külön is megígérte, hogy a kérelem teljesítése érdekében maga részéről is mindent el fog követni.

— Amit Ujvárossy Lajos mondott, mindnyájan érezzük, tudjuk — mondotta a főispán — és a szóvá tett körülményeket mindnyájan nagy veszedelemnek tartjuk.

A közigazgatási bizottság ezután az egyes előadók jelentését hallgatta meg. A pénzügyigazgató jelentéséből kitért, hogy Hajdúvármegye területén 30 százalék az adóhátralék és a múlt hónapban 318 esetben engedélyeztek fizetési halasztást.

**Keltetőgépek
műanyák**

**Bészler Lajosnál
a Csonkatorony mellett.**

Tudomásul vette a bizottság az államépítészeti hivatal vezetőjének jelentéséből, hogy az állami utépítések terhére végzett utjavítások befejeződtek és az újonnan épített törvényhatósági utak munkáival is nagyrészt elkezdték.

Igen érdekes volt dr. Görgey Márton tisztifőorvos jelentése, aki a vármegye közegészségügyi viszonyairól a következőkben számolt be.

A tisztifőorvos jelentése

A vármegye népmozgalma egészen az 1929. évig úgy alakult, hogy a lakosságnak minden ezerjére esett 33—34 élveszületés, 20—21 halálozás 12—13 természetes szaporodás, ami abszolút számokban kifejezve, jelentett évente körülbelül 6100 élveszületést, 3500 halálozást és 2500 természetes szaporodást. Ezek a számok azonban lényegesen megváltoztak az elmúlt 1929. évben, amennyiben a születések száma lecsökkent 5470-re, ezzel szemben a halálozások száma felemelkedett 4051-re és ennek következtében a természetes szaporodás több, mint egyezer lélekkel kevesebb volt. A vármegye lakosságának minden ezer lélekre esett az 1929. évben 29,2 születés, 21,7 halálozás és 7,5 természetes szaporodás.

Az elmúlt 1930. évben azonban lényegesen javulást látunk. Az élveszületések száma ugyan még lényegesen alatta marad az 1929. év előtti élveszületési számnak, amennyiben az 1930. évben 5580 élveszületés történt, a halálozások száma azonban 3—400-zal kevesebb, mint az előző évi születéseké, a természetes szaporodás száma csaknem eléri a szokott számot. Így lehet mondani, hogy a vármegye 1930. évi népmozgalma általában kedvező volt s a megelőző 1929. évi népmozgalomnál pedig határozottan jobb volt. — Született összesen 5755 gyermek, kik közül halvaszületett 175 (élveszületett tehát 5580 gyermek), meghalt 3191 egyén s így a természetes szaporodás 2369 lélek volt. Ha pedig a vármegye lakosainak számát az év elején 188.256 lélekre tesszük, úgy az élveszületéseknek ezer lélekre viszonyított arányszáma 29,6 (1929-ben 29,2), a halálozásoké 16,9 (volt 21,7) és a természetes szaporodás 12,7 (volt 7,5).

Mint súlyos rákfenéről kell megemlékeznem a halvaszületések magas és semmivel nem indokolt számáról is. Az elmúlt évben 175 halvaszületés történt, amely azt jelenti, hogy minden 100 élveszületésre 3,1 halvaszületés esik, míg országosan ez 2,2 körül szokott mozogni.

Gümőkór az elmúlt évben 396 esetben volt a halál oka. Ez a betegség évről-évre örvendően kevesebb, amennyiben az 1929. év előtti években körülbelül 550 volt a gümőkórban elhaltaknak évi száma, addig 1929-ben 458, 1930-ban pedig csak 396. Esik tehát vármegyénk lakosságának minden ezerjére 2,1 gümőkóros halálozás és minden száz halálra 12,4 gümőkóros haláleset.

Trachoma nyilván volt tartva az elmúlt év második felében összesen 72 esetben, melyek közül 33 hajdúhadházi bejegyzés.

Hajdúvármegye lakossága az előzetes számítások alapján a fentiek tekintetbevételével 190.645 lélekre tehető.

Az elmúlt december havi népmoz-

TELEFUNKEN

3+1 csöves hálózati készülék és hangszóró egyben

Benutató: **Sollész László cég**
PÜSPÖKI PALOTA
(Káivini-íri bejárat)

galomról jelentésemet a következőkben terjesztem elő: Született összesen 520 gyermek, kik közül halvaszületett 20 (minden 100 élveszületésre 4 halvaszületés esik), meghalt 259 egyén s így a természetes szaporodás 241 lélek. Az elmúlt december havi népmozgalom lényegesen jobb volt a megelőző november havi népmozgalomnál.

Kitűnően sikerült a Svetits Diákszövetség vasárnapi kultur-délutánja

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A Svetits intézet volt növendékeinek diákszövetsége, mely eddigi munkásságával is bőségesen rászolgált a közönség szeretetére, vasárnap délután tartotta idej első kultur-délutánját az intézet zsúfolásig megtelt dísztermében. A díszes és előkelő publikum soráiban megjelentek: dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, pápai preláta, vitéz Nagy Pál ny. altábornagy, a debreceni Vitézi Szék kapitánya, Mellau Márton apostoli kormányzó helynök, a Mi Asszonyunkról nevezett Iskola-nővérek tagjai, a Svetits Diákszövetség tiszükara vitéz Nagy Pálné elnöknő vezetésével, dr. Láng Nándor egy. tanár, vitéz Lépes Győzőné, v. Berényi Istvánné, vitéz Lépes Győző ezredes, özv. Szent-Királyi Tivadarné, a Szociális Misszió Társulat elnöknője, dr. Láboss Béláné a Mansz alelnöknője, dr. Szentpéteri Kun Béláné a Volt Iskolatársak Szövetségének alelnöknője, dr. Lukács József piarista háziönök-igazgató, dr. Erdős Károly egy. tanár, Kovács Sándor, a „Katholikus Figyelő” szerkesztője, dr. Bencze Mátyás, a Kath. Legényegylet igazgatója, Somlyai József bankigazgató, Hanzély Lajos egyházmegyei levéltárnok, Szabó Imre róm. kath. káplán, dr. Benyovszky Pál szerkesztő, Liszt Nándor szerkesztő, tb. szolgabíró és mások.

A magas színvonalú műsort dr. Lindenberger János apostoli kormányzó ünnepi beszéde vezette be, amelyben a diákszövetségnek etikai és pedagógiai jelentőségét méltatta. Beszéde végén Isten áldását kérte a Svetits Diákszövetség munkásságára. A nagy lelkesedéssel fogadott, lélekemelő szavak után Piribauer Ferenc mesteri hegedűjátéka következett. Wieniavszky Legendáját interpretálta a művészi áhítat,

Uralkodó kóralak volt az elmúlt hónapban a lélegző szervek hurutos és gyuladós megbetegedése. Az utóbbi időben azonban ugyiszólván minden községben és városban jelentkeznek a ronszó toroklob és torokgyík néven ismert fertőző betegség, amely különösen Balmazújvároson követelt sok halálos áldozatot. Ennek okát magam személyesen fogom megállapítani.

A hevenyfertőző betegségek közül előfordult: 1. Ronszó toroklob és torokgyík 15 községben 74 esetben. Meggyógyult 49, meghalt 10 és ápolás alatt maradt 15 beteg. A 10 halálozás közül Balmazújvároson 5 történt. 2. Kanyaró 3 községben 50 esetben. Meggyógyult 35, ápolás alatt maradt 15 beteg. 3. Vörheny 6 községben 15 esetben. Meggyógyult 7, ápolás alatt maradt 8 beteg. 4. Hasi tifusz 12 községben 58 esetben. Meggyógyult 39, meghalt 6, ápolás alatt maradt 13 beteg. 5. Bányahimlő 2 községben 5 esetben. Meggyógyult 4, ápolás alatt maradt 1 beteg. 6. Vérhas 1 községben 1 gyogyult esetben. 7. Járványos fül-tömírgyök 1 községben 1 gyogyult esetben. 8. Gyermekekáji láz 1 községben 1 esetben. A beteg ápolás alatt maradt. Az idült fertőző betegségek közül gümőkór 27 esetben volt a halál oka.

Baleset folytán meghalt 3, öngyilkosság folytán 6 egyén.

Titokzatos gyermektragédia

London, január 12.

Vasárnap délután egy igen csinos 14 éves leányt, Golding Margitot egy épülőfélben lévő házban mellén mely sebbel holtan találták. A gyilkosság-gal a leányka barátját, egy 14 éves fiút gyanúsítanak, aki a vasárnap délutánt a leánnyal együtt moziban töltötte. A fiút, akit egy barátjának lakásán találtak, azzal védekezik, hogy nem ő ölte meg a leányt, hanem maga szurta magát mellbe a késsel, de a kést tőle vette el.

Schwaszta Károly bűnügyében új vádiratot készít az ügyészség

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Hirt adunk már arról az érdekes sikkasztási bűnügyről, amelynek Schwaszta Károly, a debreceni Hungária hengermalom Rt. ügyvezető igazgatója volt a vádlottja. Dr. Tóth János törvényszéki egyesbíró három napon keresztül tárgyalta a bűnügyet, azonban végleges ítélet hozására nem került sor, amennyiben a királyi ügyész, dr. Altdorffer István a nyolc rendbeli sikkasztás vétségének vádját elejtete a vádlottal szem-

ben, azonban — arra való tekintettel, hogy a vádirat többi pontja meghaladja az egyesbírói hatáskört — a sikkasztások és egyrendbeli csalás büntette címén emelt vád tekintetében visszavonva a vádját, az írártakat átkérte a királyi ügyészséghez új vádirat szerkesztése céljából. Amint ez elkészül, már nem az egyesbíró, hanem a törvényszéki tanács fog főtárgyalást tartani Schwaszta Károly bűnügyében.

Veszélyes-e a repülés?

Az újesztendő beköszöntőre tevékenységének harmadik esztendőjébe lép a budapesti Movero repülőosztály által kezdeményezett magyar vitorlázó repülés. Az elmúlt két — külföldiekben gazdag esztendő lett volna hivatalosan keresztül vinni azt a programot, melynek egyik fontos és kihatásában jelentős állomása, a vitorlázó repülésnek a nép széles rétegeivel való megismertetése és megkedveltetése, mint közvetlen alapja a cél elérhetőségének. Ennek érdekében a Movero sorozatos előadások s az összes aviatikai kérdésekkel foglalkozó napi- és sportlapok repülés rovatában állandóan közölt cikkek útján propagálta az eszmét s védte ki közvetve azokat a támadásokat, melyeket legtöbbször minden rosszulindulat nélkül az elfogultság és meg nem látás intézett ellene, a téves „közvélemény” mezében.

Hosszu sora volna az ellenérvek felsorolásának. — elegendő, ha néhány körülményre utalunk, mint amelyek mindennél ékeesebben cáfolnak az állások okoskodására. A Movero, Sac. Aero. Máv. Aero triumvirátus, az elmúlt két esztendő folyamán kerekén kétezer felszállást végzett. Tudnunk kell, hogy a vitorlázó repülés oktatási rendszere az önállóságra való nevelés jegyében, az öb egyedülrepüléseket tétel fel. — ez a kétezer repülés tehát az önmagára utalt, első útjától kezdve „szabadrepülő” kezdők teljesítményét adja. A kétezer felszállásra összesen 75 törés esett, tehát a felszállásoknak kb. 3 és fél százaléka. A személyi balesetek száma (súlyosabb zúzódás) négy volt, azaz egész 5 tízed százalék.

Vajjon akad-e elfogulatlan ember, ki a kerékpározást veszélyes sportnak tartaná? Bizonyára nem. Keäftséggondolás szerint a vitorlázó repülő növendéknek minden egyes kezdeti repülése azonos a kerékpározást tanulók olyan kísérletével, mintha azok első nyeregbe ülési próbájukat példánál annélkül kívánják végrehajtani, hogy előzetesen egyensúlyozási gyakorlatok végzésére módjuk lenne volna. Ha rendelkezésünkre állna statisztika arról, mennyi baleset jut 2000 ember első „felülési” kísérletére, ugy rövidesen meggyőződést szerezhetnénk arról, hogy a vitorlázó repülés a jelenleg ismeretes,

haladó mozgást biztosító sportjaink legveszélytelenebbje! Ezt a megállapítást pedig elsősorban azokhoz a kishitűkhöz adressáljuk, kik még ma is érdekessé remélnék válni, ha egy-egy „na én nem ülnek fel rá ha nekem adnák a fél Budapestet” kétes szellemű tiltakozó kijelentéssel replikálnak, olyan diadalmas pilanással, mintha e kijelentésben nem is saját kishitűségük, rövidlátásuk s nota bene gyávaságuk, hanem a napkeleti kádi örökéletű böfölete nyilatkozott volna meg.

Valljuk meg, ennek a téves aversiónak kinyilatkozásában hibásak maguk a repülők s a sajtó egy része egyaránt. Mi jóleső érzéssel és önelégedettséggel nyugtáztuk gyakran azt a túlzott áhitatot, mellyel különösen a lelkesedésre hajlamos „gyengébb nem” hódolt repülő növendéknek, gyakran olyan jelentőséget tulajdonítva a repülésnek, s általában a felszállás tényének, mely a vakmerő kalandor és szerencselovag középkorban divott glóriákására emlékeztetett, mikor pedig kellő realitással helyes értékére szállítva le az indokolatlan esodálót, nem adunk volna módot a közvélemény, — hozzá nem értésében — lehetetlenül ferde irányú kiakadására.

De büös az a sajtó is, mely oktató, nevelő, kedélyek kiegyensúlyozását célzó magas szos feladatától olyan messze eltér, a korunk hamis mentalitását hiszen visszatükrözö sacra egoismo jegyében, a bussines érdekében. A tömegnek ma szenzáció kell mindenáron, — az idegek korbácsolása, az érdeklődésnek a végtelenségig való csigázása s borzalmakban való kielégülése? Ezt a vágyát hűséggel elégíti ki a mozi, ezt a kéit szolgáltatják boulevard lapok minden híradásukkal. Csak természetesen, hogy hiába keresnek az aviatika nagy eseményeinek mindazon komoly híradásait, melyek a külföldi napilapok is olyan szívesen és tárgyilagosan szolgálják, az éppen evvel a helyes mentalitással, helyes irányban nevelt s egészséges felfogású olvasóik érdeklődését. Nem beszélve Franciaországról s újabban Itáliáról, hol a repülés nemzeti ügy s hol mindenki csak eredményekért sóhajt és balesetet retteg. De szálljon csak le egy forgalmi repülőgép indulási vagy érkezési állomása

körzetén kívül még oly simán is, nyomában ott a „jólértesültség” hádielentése, a gépel, már a levegőben észlelhető volt billegéséről s természetesen lezuhanásáról, melynek folyamán az utasok esodálatos módon mégis — épségben maradtak. Ha ehhez még hozzávesszük a közönségnek azt a megrögzött elgondolását, hogy minden gép lezuhan, melynek motora megállt, akkor hiába keresnek a mentő okokat a közönség tájékozatlanságára való hivatkozással, mert összegyűjtött uszághirek halmazából adunk ékes bizonyítékot arról, hogy ez a tévhit elsősorban felületlen tudósításokon keresztül plántálódott át a köztudathba. A modern úsáírás „fejlett technikájával” hiába szállunk perbe, — ha a feltéves amellett szól, hogy egy kiadós szenzáció „jöttesz a közönségnek”, a nagyobb példányszám pedig a kiadónak, akkor megjárhatjuk Operenciát sirámaunkkal, a közvélemény reformációja írott malaszt marad.

— Addig pedig ólomlábon jár a haladás s hiábavaló minden erőlködésünk. Amit mi egyik napról a gonddal propagandával felépítünk, más nap lerontja egyetlen hamis híradás. Ezen a ponton pedig nem segít más csak a jobb belátás, mert a sajtó lehet olyan áldás, mint amilyen ádás ellenség.

Ez az első feltétele a közvélemény revíziójának, mely nélkül természetesen talajba hullott mag minden munkánk. Nevelnünk kell közönségünket az aviatika problémájának megértésére, szeretetére, mert évtizedek mulasztása vár pótlásra. Új szellemet kell megteremtelnünk, ha azt akarjuk, hogy a repülés reánk nézve különösen nagy horderejű kérdés és fontossága átmenjen a köztudatba. Akkor a legmagasabb sport szépségeit felismerő s annak áldozó ifjúság szeretetén keresztül előn a fellendülés a vitorlázó repülés terén is.

VITÉZ HEFTY FRIGYES.

Az egységes párt jelöltjét választották meg új városatyának

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Debrecen város XII-ik kerületében megüresedett törvényhatósági bizottsági tagsági helyekre vasárnap tartották meg a választást. Ennek során egy rendes és egy póttagot kellett választani a törvényhatósági bizottságba. A választáson három párt indult, az egységes párt, a szocialisták és Hegynegiek. A küzdelem eredménye az lett, hogy a rendes tagsági helyre az egységes pártjelöltje, Pethő Lajos ny. főmérnök került be, míg Jámbor Ferenc, aki biztosan számított a rendes tagságra, csak póttagnak tudott bejutni nagynehezen. A többi négy jelölt természetesen kibukott.

A választás reggel és délelőtt nagyon vonatottan indult és a kerületben, amelyben 1200 szavazó van, eleinte alig mutatkozott valami ér-

deklódás a választás iránt. Délután azonban megindult a szavazás és estére elég szép számban jelentek meg a választók az urnák előtt. A szavazás mindenütt a legnagyobb rendben folyt le és sehol semmiféle incidens nem történt.

A kerület két körzetében Pethő Lajos 344 szavazatot kapott, Jámbor Ferenc 330, Markovits Ignác bankigazgató (egységes párti) 313, dr. Friedmann Dezső (függetlenségi balpárt) 313, dr. Sonnenwirth Lajos (szocialista) 185, Kovács Lajos szocialista 155 szavazatot kapott.

Ennek alapján a törvényhatósági bizottság tagja Pethő Lajos, póttagnak Jámbor Ferenc lett.

A választás eredményét a napokban az igazolóválasztmány elé terjesztik.

Nyolc kommunistát elfogott a rákosszentmihályi csendőrség

Ismét felítötte fejét a sejtrendszerű szervezkedés

A budapesti főkapitányság politikai nyomozóosztálya nemrég értesítette a csendőrséget, hogy főleg Pestkörnyéken, a fővárosból lerandult agitátorok izgatására kommunista szervezkedés folyik. A szervezkedésbe elsősorban a nincstelen földmunkásokat igyekeznek bekapcsolni. Falvak és községek elrejtett helyein gyűjtik össze az agitátorok ezeket az embereket, akik azután régi szokás szerint sejtrendszerben tömörülnek.

A rákosszentmihályi csendőrség hosszas nyomozás után tegnap rajtaütött egy ilyen szervezkedésen. Nyolc földmunkást kerítettek kézre, akik megbeszélésre jöttek össze a Pestről irányított kommunista mozgolódás ügyében.

A csendőrök oly hirtelen ütöttek rajta a társaságon, hogy a kommunisták közül senki sem menekülhetett. Mind a nyolceukat előlították a csendőrségi laktanyába. Itt kihallgatták őket és bár kihallgatásuk során tagadtak, a csend-

őrség házkutatást tartott lakásukon és annyi bűnjelét szedett össze, hogy szükségessé vált a szervezkedés valamennyi tagjának a letartóztatása.

A nyolc kommunistát a fennálló társadalmi rend ellen való izgatás alapos gyanúja címén helyezték előzetes letartóztatásba. Vasárnap délután át is szállították a csendőrök mind a nyolceukat a pestvidéki ügyészség fogházába. A csendőrség a többi környékből és vidéki községekben is folytatja a nyomozást, hogy keresztülhúzza a kommunista agitátoroknak a vidék és földmunkások kommunista alapon való megszervezésére irányuló tervét.

Csukott berauto
megrendelhető vidékre is.
Telefon 17-16

Mindeféle bel és külföldi

szén, koks, tojásbrikett, tüzfifa és Berentei szén

Rozsa bakkaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebb cégénél a legolcsóbb napi áron beszerezhető

Csapó-utca 28. szám.

Telefonszám: 4-49

A községek kölcsönfelvételi ügyét tárgyalta Hajdúvármegye kisgyűlése

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Hajdú vármegye törvényhatósági kisgyűlése hétfőn délelőtt 11 órai kezdettel dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöke alatt ülést tartott, amelynek tárgysorozatán kisebb jelentőségű ügyek szerepeltek. Több községnek kölcsönmeghosszabbítási és kölcsönfelvételi ügyét tárgyalták, majd foglalkoztak Egyek határozatával, amely arra irányult, hogy a községi előjárásági tagok tiszteletdíját 25 százalékkal le kell szállítani. Tekintettel arra, hogy a községben ugys 220 százalékos pótdó van s a tiszteletdíjak csökkentése csak 660 pengő megtakarítást eredményezne, a kisgyűlés nem hagyta jóvá az egyeki képviselőtestület határozatát. Hajdúnánás város szabályrendeletet alkotott, amelynek alapján eltöltötték a házalást. A belügyminiszter a szabályrendeletet nem hagyta jóvá, mert leírata szerint a házalást már amnyi helyen eltöltötték, hogy a házalókereskedelem elsovrad és az abból élők kereset nélkül maradnak.

Az előadó azt javasolta, hogy ezek után a kisgyűlés se erősítse meg a szabályrendeletet.

Váczy József ezzel szemben arra hivatkozott, hogy Hajdúnánás a saját iparosainak és kereskedőinek érdekében hozta meg ezt a határozatot, illetőleg hozta meg a szabályrendeletet. Rámutatott arra, hogy a házalók sokszor megbízhatatlan egyének, akik silány és rossz áruikkal becsapják a közönséget.

Ezekután a kisgyűlés úgy határozott, hogy a szabályrendeletet helybenhagyja.

Hosszas viták keletkeztek a hajdú-böszörményi virilis névsor megállapítása körül. Ez ellen ugyanis több felebbeszét adtak be, különféle okokra hivatkozva. Négy felebbeszét ügyével foglalkozott a kisgyűlés és nagyjából úgy határozott, hogy felvilágosító jelentést kér be a Hajdú-böszörményből.

A kisgyűlés még több apróbb ügyet tárgyalt le, majd az ülés negyed kettőkor véget ért.

Az ítélőtábla is felmentette dr. Balázs szoboszlói főorvost a hamis vád és hamis tanuzásra való rábírási vádjáról

Rágalmazás miatt ezeröttszáz pengőre emelték fel a büntetését

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Részletesen beszámolt annak idején a Debreceni Ujság—Hajdúföld arról a nagyszabású rágalmazási bűnperről és tárgyalásáról. A bűnperről vádlottja dr. Balázs Endre hajdúszoboszlói tisztifőorvos volt, akit dr. Erdős Kálmán volt szoboszlói polgármester jelentett fel különböző rágalmazások, azonkívül hamis vád és hamis tanuzásra való rábírási büntette miatt. Dr. Balázs ellen meg is indult a bűnvádi eljárás. Erre dr. Erdős Kálmán az a feljelentése adott okot, mely a következő vádak tartalmazta dr. Balázs főorvos ellen:

Dr. Balázs Endre főorvos 1928. december 25-i dátummal ellátott s írógéppel írt feljelentést adott be a debreceni királyi ügyészséghez, a kornai ügyészhez és a miniszterelnökséghez, amelyet egy Kovács Sándor nevű egyén írt alá, illetőleg Kovács Sándor név szerepelt a feljelentés alatt. A feljelentés azzal vádolta meg dr. Erdős Kálmán volt hajdúszoboszlói polgármestert, hogy 1914-ben mint városi tanácsnok a köteles katonai szolgálat alól hamis igazolványok alapján kivonta magát. Erdős ellen ebben az ügyben eljárás is indult, azonban az iratok, amelyek a kolozsvári hadbíróshoz kerültek, az oláh megszállás következtében eltűntek s így az ügy nem nyerhetett

befejezést. A feljelentés szerint dr. Erdősnek a véderő elleni kihágásáról tudott úgy Fekete László akkori szoboszlói polgármester, mint Körner Béla malomtulajdonos és Tokay Gyula alkapitány is. Erdős, hogy ezeket eltegye láb alól, összeköttetésbe lépett a kommunizmus alatt László Imre kommunistával, akinek a közbenjárására Szamuelli Tibor, a hírhedt népbiztos 1919. április 21-én mind a három ártatlan embert felakasztatta, azzal a váddal, hogy ellenforradalmárok. Fekete László meg akart szökni a kivégzés elől, azonban Erdős Kálmán igyekezett erről lebeszélni, ami sikerült is és így Fekete László Szoboszlón maradt és néhány nap múlva felakasztották őt is.

A feljelentés említést tesz egy botrányos viselkedésről is, amelyben dr. Erdős Kálmán nem járt el korrekt módon. Továbbá azt is tartalmazza a feljelentés, hogy Erdős Kálmán az Országos Földbirtokrendező Bizottság által ötven hold vitézi telekre hirdetett igényelést csak háromszor tette köze s bár a háromszori hirdetésre is tömegesen jelentek meg az igénylők, Erdős Kálmán mégis úgy

jelentkezett s a telket ő megtartotta saját magának.

Megkárósította Erdős Kálmán a pénzügyi kincstárt is a feljelentés szerint, amennyiben egy megvásárolt ház után nem fizette be a szabályszerű illetéket.

Végül a feljelentés alapján hamis tanuzásra való rábírási büntetéssel is vádolta a királyi ügyészség dr. Balázs Endrét, mert 1928. januárjában Gönczi Antal hajdúszoboszlói lakost az általa dr. Erdős Kálmán ellen indított bűnügyben arra akarta rábírázni, vallja azt, hogy a feljelentést aláíró Kovács Sándort személyesen ismeri és hogy Gönczi látta azt, hogy azon estén, amikor a kommunisták Fekete Lászlót és két társát kivégezték, illetőleg az előtte való napon Erdős Kálmán a terroristákkal tárgyalt bizalmasan és köztük fordult meg, valamint tudomása van arról, hogy a kivégzettek tudták Erdősről, miszerint kivonta magát hamis igazolványok alapján a katonai szolgálat alól.

Dr. Balázs Endre vádlott a törvényszéki főtárgyaláson tagadta a bűnösségét s azt, hogy a névtelen levél tőle, vagy az ő intenciójára származott volna. Semmiféle akciót nem indított dr. Erdős ellen, akivel egyébként az utóbbi időkben feszült viszonyban élt. A törvényszék igen sok tanút hallgatott ki ebben a bűnügyben, akik nagyrésztben mentő vallomást tettek s csak néhány tanu volt olyan, aki terhelően vallott, de ezek is részben ingadozó vallomást tettek. A törvényszék két napi tárgyalás után hirdette ki az ítéletet, amely szerint a bíróság dr. Balázs Endrét felmentette a hamis tanuzásra való rábírási büntetésnek a vádjáról s csupán közönséges rágalmazás vétségében mondotta ki bűnösnek és ezért 600 pengő pénzbüntetésre ítélte, amelyet azonban az elszenvedett előzetes letartóztatással kitöltöttek vett.

Az ítélet ellen úgy a királyi ügyész, mint a vádlott felebbeszett, a sértett dr. Erdős Kálmán volt polgármester pedig kijelentette az elnök kérdésére, hogy amennyiben a főügyészség visszavonná a felebbeszét, úgy ő átveszi a továbbiakra nézve a vádat és fenntartja a felebbeszét. Ilyenformán a bűnügy az ítélőtábla elé került.

A debreceni királyi ítélőtábla Perjessy Mihály-tanácsa hétfőn foglalkozott ezzel a nagyarányú bűnügygel, amelynek előadója dr. Visky Sándor táblabíró volt. Az iratok ismertetése mintegy másfél órát vett igénybe, tekintettel a bűnperr nagy anyagára. Dr. Watak József ezután kijelentette, hogy fenntartja a királyi ügyészség felebbeszétét, majd dr. Balázs Endre védője emelkedett szólásra és védőbeszédében rámutatott mindazon körülményekre, amelyek egytől egyig dr. Balásznak az ártatlanságát bizonyítják. Hangsúlyozta különösképen azt, hogy Gönczi Antalnak a törvényszéken tett vallomása nem minden tekintetben

elfogadható. Ezzel kapcsolatban okirattal bizonyította, hogy Gönczi a kommunizmus után le lett tartóztatva, azonban a debreceni királyi ügyészség 1920 B—1930 számú végzésével megszüntették Gönczi ellen az eljárást s az ügyészség kiadta az iratokat a hajdúszoboszlói rendőrségnek a további nyomozás és vizsgálat lefolytatása céljából. Ugyanabban az okiratban azt is bizonyították a tanuk, hogy Gönczi Antal a hazatérő katonák ellen izgatott s különböző gyanús üzemeket végzett a tanácskörtársaság érdekében. Egyes tanuk kijelentése szerint egy alkalommal Gönczi a következőket jelentette ki: „Addig nem lesz rend a városban, amíg az uraknak közel nem lesz a nyakukon.” Más tanuk vallomása szerint — mint erről a védőügyvéd az okirat alapján beszámolt — Gönczi illetéktelenül résztvett a szoboszlói tanácsülésen és az ott elhangzottakról „spionként” tájékoztatta a vörös terroristákat, illetőleg a kommunistákat. Beszéde végén a védőügyvéd védelemének felmentését kérte.

A táblai tanács ezután tanácskozással vonult vissza, majd dr. Perjessy Mihály tanácselnök emmelialta, hogy a királyi ítélőtábla a bűnügyben délután öt órakor hirdeti ki az ítéletet.

Délután öt órakor dr. Perjessy Mihály tanácselnök kihirdette az ítéletet, amely szerint a tábla dr. Balázs Endre szoboszlói főorvost bűnösnek mondotta ki rágalmazás vétségében és ezért — megváltoztatva az elsőfokú bíróság ítéletét — 1500 pengő pénzbüntetésre ítélte, viszont a törvényszék ítéletét a többi vádpontokra nézve helybenhagyta. Az ítélet indoklásában megállapította a tábla, hogy a dr. Balázs Endre ellen hamis tanuzásra való rábírási címén emelt vád tárgyalás a alkalmával Gönczi Antalnak a törvényszék előtt tett vallomásában aggályos momentumok vannak s ilyen labilis bizonyítékra, mint amelyeket a Gönczi vallomása tartalmaz, nem lehet marasztaló ítélet kimondani. A tábla ítélete szerint azonban bűnös dr. Balázs Endre rágalmazás vétségében és arra való tekintettel, hogy a vád tárgyává tett kijelentések rendkívül súlyos következményekkel járhatnak, fel kellett emelni az első bíróság által kiszabott 600 pengős pénzbüntetést 1500 pengőre.

A tábla ítélete ellen úgy a főügyész, mint a vádlott és védője semmisségi panaszt jelentett be a királyi kuriához.

Kifutó fiu

14—16 éves felvételi lapunk nyomdájában József kir. herceg-u. 16

Óriási maradék vásárt

rendezünk!

Bosznay J. és Társa

Kossuth-utca 5.

Mindenkinek saját érdeke ennek olcsóságáról meggyőződni.

Csapó-utca 67. szám
Bálint József
asztalos
alánlja saját készítésű
butorait

Vitéz dr Bessenyei Lajos igazgatót választották meg a IX. cserkészkerület elnökévé

Vasárnap délelőtt tartotta a Magyar Cserkészszövetség IX. kerületi évi rendes közgyűlését Debrecenben a város háza kistanácsstermében. A közgyűlésre Debrecenbe érkezett az országos központ két kiküldöttje; vitéz Faragó Ede országos vezető tisztt és dr Major Dezső országos főtitkár.

A közgyűlést megelőzően vasárnap délelőtt 9 órakor tiszti gyűlés volt, amelyen Faragó Ede egy apród összejövetelt és egy öregcserkész összejövetelt mutatott be.

Délelőtt 11 órakor kezdődött az évi rendes közgyűlés, amelyen Debreceni Ferenc ügyvezető elnök elnökölt. — Megjelent a közgyűlésen Schröder Ervin államtitkár, Adv Lajos tankerületi fővezető és számos előkelőség.

Debreceni Ferenc ügyvezető elnök nagyhatású beszéddel nyitotta meg a gyűlést és beszédében többek között ezeket mondotta:

A debreceni cserkészkerület ny évtizedbe lép ebben az esztendőben. Nehéz feladatok megoldása vár reánk. A magyar nemzetnek közös égető sebé Trianon. Széttagoltak vagyunk. A súlyos anyagi helyzet bontott szét bennünket. Az egyszerűsítés missziója a mi feladatunk. Addig nem jubilálhatunk, amíg széttagoltak vagyunk. Akkor lesz igazi ünnepeink, ha ismét nagy lesz az országunk. Az ifjuság mindig történelmi tényező volt. A magyar cserkészlet ma igazi történelmi hivatást tölt be.

Török Tibor főtitkár jelentésében beszámolt arról, hogy a kerületnek van 52 csapata, 1329 fogadalmat tett cserkésze, 67 öreg cserkésze, 152 arródiá, 81 ig. tisztje és 52 sergedőszte.

Mezey Béla vezetőtisztt a csapatok munkájáról számolt be. A vezetőképzés nehézségeit ismertette. Legfőbb akadály itt is a nehéz anyagi helyzet. A cserkész csapatok keretén belül 530 cserkész kap levelet. Kiképzést engedéllyel. Ebben az évben intenzíven meg fog indulni a cserkészek vízi kiképzése. Az apród munka és az öreg cserkész-munka is szépen fejlődik kerületünkben.

Pásztor Gyula főnéptáros a múlt évi zárszámadásokat és a jövő évi költségvetést mutatta be. Ezután a számvizsgáló bizottság jelentése következett. A tárgysorozat következő pontja a tisztújítás volt.

A kerületi intézőbizottság jelölése alapján a közgyűlés elnöknek egyhangú lelkesedéssel vitéz dr Bessenyei Lajos református főgimnáziumi igazgatót választotta meg. A közgyűlés négytagú bizottságot küldött az új elnökhöz a választás eredményének közlése végett. Vitéz Faragó Ede orsz. vezetőtisztt üdvözölte az elnököt.

Vitéz dr Bessenyei Lajos meköszönte a közgyűlés tagjainak a bizalmát, a szövetség képviselőjének meleg szavait és a következőket mondta: a cserkészlet a modern paedagógiai mozgalmak között a legértékesebb. Sarkalatos fundamentuma a fairság. A cserkészlet a legrészebb társadalmi problémával foglalkozik. Összeolvastja a társadalmi osztályokat, az egyént és a fajt, az

individuumot és a genust. A keresztényesség princípiuma: a szeretet megvalósulást talál a cserkészletben. A cserkész-törvények a legrészebb keresztényi erényekkel oltják a cserkészek lelkébe. A magyar cserkészlet célja az ezeréves Magyarország feltámasztása. Az egységes nemzeti szellem irányítja: a hazá minden előtt.

Külföldön és a csonka hazában mindenütt becsületet szerz a cserkészlet a magyar névnek.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd elhangzása után vitéz dr Bessenyei Lajos vette át az elnökséget és megválasztották a teljes tisztikart. Ügyvezető elnöké dr Debreceni Ferenc ref. gimnáziumi tanárt, főtitkárrá Mezey Béla vallástudomány- és jogtudományi tanárt, vezető tisztté Darabos Balázs százados, a kerületi ellenőrző tisztségre pedig Török Tibor református leánygimnáziumi tanárt választották meg. Ellenőrző megbízot-

tak lettek: Török Tibor, dr Baresay Károly, Kozák István, dr Jausz Béla. Vezetőtisztt-helyettesek: Husz Ödön (személyi ügyek előadója) és Szermlév József (leventeügyi szak-előadó.) Főnéptáros: Pásztor Gyula, ügyész: dr Misztly Károly, ellenőr: Zilahy Zoltán, műszaki előadó: vitéz Kanabé Dezső, orvosi előadó: dr Gargya Gyula, sajtóügyi előadó: Csorba András, számvizsgálók: Ferenczy Károly, Kuntár József, Riekl Antal. Ügyvezető titkár: Rábold Gábor.

Az intéző bizottságba tizenkét tagot vettek be, akik közül Alberty Nándor, Kuntár József, Némethy Gyula, dr Somlyay Kálmán, Szemes Károly és vitéz dr Romsik Jenő választottak. Bodnár Géza, Csanak József, ifj. dr Liszt Nándor, Németh Nándor, dr Veress Géza, Somlyay József és vitéz dr Tóth Gyula a kerület vezetőjére által meghívtak.

A közgyűlés után társasbéd volt az Angol Királynőben, majd délután 3 órakor a református főgimnáziumban tiszti vizsga volt, amelyen két tisztt és két sergedőtisztt nyert képesítést.

pénzt nem kell visszaadni, ellenben a zálogbaadott emberek megmaradnak a vevő birtokában.

A legbűnösebbek a rabszolgaüzelmekben Libéria állam főtisztviselői. Samuel Rosa főpostamester pénzt kapott Fernando Po spanyol gyarmat néhány vállalkozójától azért, hogy egy ottani nagyobb munka számára rabszolgákat szerezzen.

Ross utasítására egy Blacket nevű altiszt nagyobb csapattal elment az ország belsejébe rabszolgákat fogni. Az egyik törzset kereste fel és 250 rabszolgát „foglalt”. Akik ellenálltak, azokat megkorbácsoltatta és mikor már ájultan összerogytak, csónakokba dobálta őket és elevezett velük.

300 font helyett 500 rabszolga

Maga Yancy alelnök, aki most lemondott melőtt alelnök lett, egyik legaktívabb rabszolgakereskedője volt az országnak. Akkoriban Maryland megye főnöke volt. Az egyik törzs bizonyos szabálytalanságok miatt súlyos péznbüntetést rótt ki, majd közölte a törzsfőnökkel, hogy megelégszik 300 font péznbírság helyett 500 rabszolgával. Mint utóbb kiderült, ezt az 500 rabszolgát a szomszédos spanyol gyarmat vállalkozói rendelték a libériai köztisztviselőnél.

Mint hogy az 500 rabszolga nem állt rendelkezésre kellő időben, a hatalmas megyei előjáró megfenyegette a törzsfőnököt, hogy összes városait felgyújtja, ha nem kapja meg pontosan az 500 rabszolgát.

Ere azután a törzsfőnök nem gördített akadályokat a dolog elő. A falvakban és városokban megjelentek a katonák és összeszedték a rabszolgákat. Még rabszolgakereskedelmi viszonylatokban is rablást követtek el: kétszázal több rabszolgát szedtek össze, mint amennyihez joguk lett volna. Egész falvak maradtak férfi nélkül.

Véger katonák kegyetlen-ségei

A katonák minden ellenállót kegyetlenül megkorbácsoltak, nőket és gyermekeket vízbe dobáltak és ahol fiatal embereket nem találtak, ott aggastyinokat lényeszerítettek veréssel, hogy velük jöjjenek.

Egyes rakoncátlanok rabszolgákat azaz büntettek hogy mindegyiknek egy-egy hatalmas eleven kecskét kellett menetelés közben vinnie kinyújtott karral. A kecskét nem volt szabad a vállukra fektetni, aki ezt megtette, verést kapott.

A 700 rabszolga közül a legtöbben elpusztultak a fernando-pói munkálatoznál.

Népszövetség elé kerülnek a libériai néger rabszolga-kereskedelem borzalmai

Fekete rabszolgatartók vízbe dobáltak nőket és gyermekeket - Köztársasági főtisztviselőket mint rabszolgatartókat

Genf, január 12.

A Népszövetség rabszolgaügyi bizottsága egyre borzalmasabb részleteket derít ki a libériai rabszolgarendszerről.

A Népszövetség leleplezéseinek már egy kézzelfogható eredménye is van. King, a libériai köztársaság alelnöke és Yancy alelnök lemondtak állásukról, azzal a kijelentéssel, hogy „nem tudtak” ezekről az üzelmekről, amelyek országukban folytak.

Uglátszik most már valóban leszámolni a rabszolgasággal, már csak azért is, mert, mint ismeretes, az amerikai kormány jegyzőket intézett a libériai kormányhoz és kijelentette, hogy megszakít minden diplomáciai és gazdasági összeköttetést Libériával, ha sürgősen nem szüntetik meg a rabszolgaságot.

Néger rabszolgatartók

A különös ebben az, hogy Libériát az Amerikából Afrikába menekült néger rabszolgák alapították a múlt században, hogy végre legyen egy hely,

ahol szabadon élhessenek. Most azután a felszabadult rabszolgák országában szörnyű rabszolgakereskedelem dúlik, ami ellen az egykor rabszolgatartó Amerika tiltakozik emberbaráti szempontból.

A Népszövetség jelentése, amelynek egyes részei nyilvánosságra kerültek, felháborító dolgokat ír Libériáról. Altalánosan bevett szokás például a szabadságról elvezett köztársaságban, ha valaki kölcsönt vesz fel, zálogba adja gyermekét vagy rokonát. A „zálog” a hitelezőnél rabszolgaként dolgozik egészen addig, amíg az adós nem törleszt tartozását. Ha a törlesztés bizonyos határidőn belül nem történik meg, a zálog végképpen a hitelező tulajdonába megy át.

Rabszolgakereskedő főtisztviselőket

Ezzel a zálogrendszerrel rengetegen visszaadnak. Szabályos rabszolgakereskedelem folyik. A vevő pénzt ad az előadónak és zálogba vesz néhány embert. Titokban megállapodnak, hogy a

Ügyvédeknek, orvosoknak, kereskedőknek, iparosoknak, hivatalosoknak, egyesületeknek

nélkülözhetetlen

Debrecen Cimtára.

A 496 oldalas 1931. évi kiadás megrendelhető

8 pengős áron

a Debreceni Újság-Hajdúföld kiadóhivatalában.

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdája József kir. herceg-u. 16.

SINGER VARRÓGÉP mégis a legjobb! KAPHATÓ: SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG PIAC UCCA 79. SZÁM

HIREK

1931. január 13. (kedd)

Prot.: Vidor. Kath.: B. Veronika.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Arany-nyíl” Piac-u. 50. — „Nap” Piac-u. 1. — II. Rákóczy-Széchenyi-u. végén. — „Bocskay” Cegléd-u. 22. — „Tisza” Magoss. György-tér 9.

IDŐJÓSLÁS:

Hazánkban a nap folyamán esekély jó esett a hőmérséklet maximuma 1—10 Celsius fok között volt. Időjóslat: A fagy lassu gyengülése várható, nyugat felől némi havazással.

— Dr. Szathmáry István EMELENIK üdvözlése. Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja január 10-én, szombaton este 9 órai kezdettel rendezte szokásos heti társasösszejövetelét az egyesület Kálvin-téri clubhelyiségében, ahol a tagok igen nagy számmal jelentek meg. Az egybegyűlések az újszentendői alkalmából lelkesen üdvözölték dr. Szathmáry István csoportelnököt, aki szeretettel kívánt boldogabb újévet s eredményes munkásságot az ébredő magyarság híveinek. Az összejövetel résztvevői a késő éjszakai órákig maradtak együtt a legkitünőbb hangulatban.

— Oláh Gábor és Medveczky Károly előadásai. A Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya ma, kedden délután öt órakor a Déri-muzeum dísztermében felolvasó ülést tart. Tárgyai: Oláh Gábor r. tag: Shakespeare költészet. — Medveczky Károly vendég: Madách és Kemény az irodalom és közönség viszonyáról. A Társaság minden érdeklődőt szívesen lát. Belépődíj nincs.

Üvegkereskedelmi R. T. Rózsa-utca 2. Diszmuáru

— Ujságíró értekezlet. A Magyar Ujságíró Egyesület debreceni csoportja ma, kedden délután fél négy órakor az Ujságíró Clubban értekezletet tart. A megvitatásra kerülő fontos kérdésekre való tekintettel teljes számu megjelenést kér az elnökség.

— Népkönyvtárat kapott a Boda. A földművelésügyi miniszter dr. Gaál Mihály országgyűlési képviselő közbenjárására a Hajdúböszörmény határában fekvő Boda hegyközség, valamint Misperecs község részére 110 kötetből álló népkönyvtárat utalt ki.

— A Szülők Iskolája ma este 6 órakor tartja a város háza közgyűlési termében V-ik előadását. Ez alkalommal előadó: Törös Károly iskolaigazgató, ki „Szuggesztív hatások a nevelésben” címen tart előadást. Beléptidj nincs. Az Iskolán kívüli Népművelési Bizottság ezúton is felhívja a szülők, nevelők, tanügybarátok figyelmét a Szülők Iskolájának ez új évben tartandó első előadására, mely alkalommal a református tanítók vegyeskara is közreműködik.

— FAJTISZTA GALAMBOK tuliszaporodás miatt olcsón eladó. Apafi-utca 20. szám.

A Kontsek Kornél-cég ünnepe

Tóth Endre és Hornung János negyedszázados jubileuma

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A régi debreceni kereskedelmi élet nemcsak szociális hagyományai tamadtak fel szombat este a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületének Sas-u. szám alatt lévő helyiségeiben, hol a főnök családja, rokonsága és jóbarátai a cég alkalmazottaival, azok családjával együtt ünnepelték meleg szeretettel azt, hogy a cég két kiváló alkalmazottja: Tóth Endre és Hornung János 25 évet töltöttek el a Kontsek Kornél cég szolgálatában.

Az ünnepelték tiszteletére rendezett vacsorán jelen voltak: Kontsek Kornél, Kontsek Miklós, Kálmán Dezső nyug. ref. lelkész és neje, Nagy József tanár és neje, Mezey Béla ref. lelkész, a Keresk. és Iparkamara képviselőiben dr. Diczig Alajos, a Keresk. Társulat képviselőiben: Gaszner Géza, a Keresk. és Utazók Egyesülete képviselőiben Darvas Ede, az Egyesület képviselőiben Kubinyi Béla elnök, Stein László alelnök, Korompay Gyula alelnök és neje, s a tisztikar, valamint az ünnepelték barátai és tisztelői. A kitünően sikerült, izletes vacsorán, amelynek tartama alatt az egyesület zenekara művészesen játszott, száznál többen vettek részt.

Az első felköszöntőt Kontsek Miklós mondta, elismerő, szeretetteljes szavakkal emlékezve meg az ünnepeltéknek a cég kereteiben eltöltött negyedszázados, értékes munkásságáról. (A cég még a óceáni folyamán elküldte ajándékát két hü alkalmazottjának: gyönyörű ezüst dohányzó készletet, a következő véréssel: „Emlékkül 25 évi hűségese munkatársamnak, Kontsek Kornél”. A különleges, finom dohányfélekkel telt doboz gyönyörű, rózsákkal ékesített virágkosárban volt, még több más ajándéktárgyakkal elhelyezve.) A cég alkalmazottai nevében, őszinte, meleg szavakkal Tóth Lajos üdvözölte a jubileumokat, míg Nagy József tanár Kontsek Kornélnek a kereskedelmi alkalmazottak minden önméiben és bánatában állandóan és szeretettel résztvevő és osztozó, de sajnos, vele szinte megszűnni látszó kereskedő-nagysz-

szonyt állította követendő példának a mai kereskedőtársadalom hölgyei elé. Váshelyi Béla megemlékezett önállósulásuk előtt a cégnél 24—24 évet eltöltött Riskó Rezső és Szabó Miklós, szintén jelenlevő főnökökről s szép szavak kíséretében átnyújtotta Tóth Endrénak és Hornung Jánosnak a cégnél alkalmazott kartársaik jubilaris ajándékát egy-egy értékes pecsétygyűrűt. A Ker. és Iparkamara és elnökségének nevében dr. Diczig Alajos tartalmas szavakban méltatta úgy az ünnepeltéknek, mint cégnél azoni érdemeit, kölesönös megértését, melyek Debrecen kereskedelmének e főemelő ünnepéhez vezettek s felolvasta, majd átadta a jubilarisoknak a kamara üdvözöl s érdemeiket méltató leveleit. A Ker. Társulat nevében Gaszner Géza szólalt fel, hangsúlyozottan méltatván Hornung Jánosnak a Ker. Alkalmazottak Egyesületében kifejtett értékes munkásságát. — Szellemes poharköszöntőt mondott még Darvas Ede, Kubinyi Béla, a Ker. Alkalmazottak Egyesületének elnöke arra mutatott, hogy amilyen érdemeik vannak hűségük, szorgalmuk révén az ünnepeltéknek az elmúlt 25 évben, ép oly réze van abban a cég megértő bizalmának s arra figyelmeztette a főnökök és alkalmazottak táborát, hogy követendő példaként lássák mindég a ma este ünnepelt céget és két hü munkatársát, kik egyesületünk k is mindég hűséges, munkás tagjai voltak. Az ünnepelték barátai és tisztelői nevében emelt szót Brózik Endre, annál nagyobb hivatottsággal, mert ő immár 35 esztendő töltött cégnél. Kálmán Dezső ny. ref. lelkész az egymást megérténi s a közös jóért, célért lelkesedéssel dolgozni tudó főnök s alkalmazottak seregének áldásos és eredményes munkáját méltatta.

A két ünnepelt nevében Hornung János mondott szívből fakadó köszönetet az igazán gyönyörűen sikerült este főemelő felszólalásaiért, a feljők amyi helyről és részről áradó elismerésekért, szeretetért. A szép társaság jó hangulatban a reggeli órákig együtt volt.

— Kérem a jószívű emberekhez. A Tóth János-telep illetékes számlalőbiztosai a telepen a kövesúttól számított 3-ik utca jobboldali utolsó házában elszomorító nyomorúságra bukkantak. A család fő Budapesti kórházban van, a családanya 5 gyönyörű gyermekével minden tüzelőanyag és élelmiszer nélkül a kétségbeesés szélén áll. A számlalőbiztosok ezúton fordulnak azokhoz az emberekhez, akik előtt még nem közböns az embertestvérek nyomorúsága, hogy segítségüket vagy a Tóthtelepre, vagy lapunk szerkesztőségébe, esetleg a városházára (földszint 5. sz. alá) a népszámlálási központba juttassák el, hogy a szerencsétlen család el ne pusztuljon. Minden adományt hirtalpig foguak elismerni.

— Zongora órákat ad és csoportos magyar nótá tanítást is vállal igen gátányos áron zongoratanárnő. Cim

Üvegkereskedelmi 10% engedményt

— Könyvujdonságok: Katholikus Almanach 1931, Mécs László Üveglegenda, Drasche: Amyr. Csathó: Katalinifüredő, Gulácsy: Pax vobis, Zilahy: Szökevény. Ezen könyvek kaphatók Antalffy József könyvkereskedésében, Szent Anna- és Varga-utca sarok.

Fehértől Dániel

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11—85. SZ.

TEMETÉSEI

László Mária élt 6 évet. Temetése folyó hó 13-án délután 3 órakor lesz a Kossuth-temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőbe.

Kokas Mihályné Seres Julianna életének 79-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 13-án délután 2 órakor lesz Homok-utca 132. számú háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőbe.

— Botos Bóka Ede ny. pénzügyi tanácsos meghalt. Városszerte nagy megdöbbenést és őszinte részvétet keltett az a gyász eset, mely dr. botos Bóka Tibor pénzügyi titkár és családját érte. Édesapja, botos Bóka Ede ny. pénzügyi tanácsos, ny. m. kir. dohánybevaltó kerületi főfelügyelő nyolcvanhatodik életévében a beteges szentségének átatos felvétele után meghalt. Az elhunyt öregur egyike volt a debreceni magyar társadalom legtisztelendőbb és általánosan szeretett tagjának. Erős hazafisága, mély vallásossága és példás családi élete mintaképül állítható a közönség szemei elé. Temetése kedden délután fél 4 órakor lesz. A temetési szertartást a debreceni róm. kath. papság teljes asszisztenciája mellett Molnár Kálmán nagyváradi püspöki helynök, a debreceni Theresianum egykori igazgatója végzi s szerdán délelőtt fél 9 órakor ugyan- csak ő mutatja be az engesztelő szentmiseáldozatot. Az elhunytban Bóka Iván ny. honvédtábornok, Bóka Tibor pénzügyi titkár édesapjukat, Kollwenz Rezső reáliskolai tanár, a Szent László Dalegylet karnagya apósát gyászolja.

A halálesetről a család a következő jelentést bocsájította ki:

Mély gyásszal szívünkben és irgalmas vigasztalás bőségségében és irgalmas megnyugodva tudatjuk, hogy rajongásig szeretett atyánk, apósnk és nagyatyánk: botos Bóka Ede pénzügyi tanácsos, ny. m. kir. dohánybevaltó kerületi főfelügyelő Isten kegyelméből megért hosszú, áldásos életének 86. szomorú örvégységének 4. évében, a halottak szentségének felvétele után f. hó 10-én 24 órakor, az annyira óhajtott örök hazába költözött, hogy ott örön szeretett hitvesével örökké és elválaszthatatlanul újból egyesülhessen. — Drága halottunkat a róm. kath. temető kápolnájában f. hó 13-án d. u. fél 4 órakor tartandó beszétele után helyezzük családi nyughelyére, hitvese mellé. Lelke üdvéért az engesztelő szentmiseáldozatot f. hó 14-én délelőtt fél 9 órakor mutatjuk be az Egke Urának a Szent Anna-utcai róm. kath. templomban. Debrecen, 1931. január hó 11. Áldott emléke örökké él szívünkben! Gyermekai: Szeréna férjével Kemény Ferencel és gyermekével, Margit gyermekével, Elemér nejjével Elpeldauer Herminnel és gyermekével, Iván nejjével Kliment Z. Ilonával és gyermekével, Ilona férjével Kollwenz Rezsővel és gyermekeivel. A temetést „Dan-kó” tem. vállalat rendezi.

a kiadóban.

— Bika pincevendéglőjében lehet a legjobb, legolcsóbban étkezni.

Üvegkereskedelmi

adunk!

— ROMANO GUARDININEK, a világhírű német liturgikusnak „Örök-mécs” című emlékedése Liszt Nándor művészi fordításában 1 pengőért kaphatók minden könyvkereskedésben és a Katholikus Figyelő szerkesztőségében.

— Az olasz-barátok Monti ezredéről nevezett körének mai összejövele este háromnegyed 9-ór kezdődik. Színhelye a Gambinus küllön terme.

Üvegkereskedelmi árainkból

— Esküvő. Gaál Lajos törvényszéki irodafőtiszt leánya, Annuska szombaton tartotta esküvőjét a református Nagytemplomban Zih Ferccel. Az új házaspárt a gratulációk szerencsekívánataikkal halmozták el.

— Tudomásomra jutott, hogy eljegyezte magát, akar Ön izléses eljegyzési kártyát? forduljon bizalommal Springer József papír- és fotó-cikkek szaküzletéhez, Ferenc József-ut 38.

— Gitározni megtanulhat hat hét alatt Mklós-utca 8.

Mutassa meg rossz fogat, műfogát VÁRY JÁNOS fogműtermében Rothe-mere-u. 12. Volt Darabos-u.

Amerika ünnepli a Doni Kozák Kórust. A newyorki újságok Serge Jaroff világhírű kórusának szenzációs sikereitől hangosak. Egyedül Newyorkban 6 hangversenyt adtak a Doni Kozákok a hatalmas Carnegie-Hall-ban, mely mindannyiszor zsúfolásig telt meg. A páratlan sikerre való tekintettel a Metropolitan operaház szerződtette a kórust még egy húsvéthangversenyre. Ilyen nagy kitüntetés kórust még soha sem ért. A hatóságok fejei, a születési és pénzarisztokrácia minden számottevő tagja megjelent a koncerten és az újságok olyan elragadtatással írtak, mint még soha. Jaroff zsenijét Toscaninijével hasonlították össze. A világhírű kórus amerikai turnéja után Németországban hangversenyezett, majd Ausztrián keresztül hazánkba jött, hogy ezidén is gyönyörködhesünk utólréhetetlen művészetükben. Debrecenben január 16-án adják egyetlen hangversenyüket, melyre jegyek 1.50-6 pengős árban a Méliuszban kaphatók.

Egész Hedzsászban felszerelik a rádiót. Londonból jelentik: Hedzsász és Nezd királya megbízta az angol Marconi-társaságot, hogy országában a legmodernebb rádióhálózatot építsék ki. Másfél éven belül 15 hatalmas rádió adóállomás fog épülni a legfontosabb városokban s ezeken kívül négy teherautóra szerelt hordozható rádióállomást fognak szállítani a királynak, aki sivatagi utazásai alatt is állandó érintkezésben akar állni fővárosával.

Joffre megett a halálos ágyán. Párisból jelentik: Francia politikai körökben feltűnést keltett, hogy Joffre halottaságához lelkeszt hivatott, meggyónt, megáldozott és felvette az utolsó kenetet. A tábornagy ugyanis egész életében, mint meggyőződéses szabadkőműves volt ismeretes, aki republikánus tábornoknak vallotta magát, templomba nem járt és az egyház formális parancsait nem tartotta be. Csak Foch halála után tért vissza, főleg igen valóságos feleségének hatása alatt az egyház kebelébe és határozott kívánsága volt, hogy a katolikus egyház szertartásait szerint temessék el.

Per a Mikulás miatt. Párisból jelentik: Nem mindennapi perben kell dönteni a napokban a párisi törvényszéknek. Egy francia nagykereskedő feljelentette fia házitartóját és nevelőjét s az apa és nevelő közötti háborúság középpontjában nem áll más, mint a — Mikulás, aki úgy keveredett az ügybe, hogy Mikulás napja előtt a házitartó felvilágosította nevelőjét, hogy Mikulás csak gyermekmesék alakja és nagy fiúnak nem kell már ilyenekben hinni. Amikor az apa tudomást szerzett a nevelő felvilágosító működéséről, dühbe gurult, kidobta házából, majd feljelentette — gyermeke ártatlan lelkeinek megméltatása miatt. — Most nagy érdeklődéssel várják a törvényszék ítéletét.

Egy híres francia író autószerencsétlensége. Párisból írják: Roger Martin du Gard-t, az ismert francia író autószerencsétlenség érte. Feleségével együtt weekendre utazott autóján. A kocsi felborult és utasait maga alá temette. Az író, aki a mai francia szellemi élet egyik vezére, súlyos sérüléseket szenvedett.

Hat vulkánkitörés volt 1930-ban 8000 halottal. 1930-ban hat katasztrofális vulkánkitörés sújtotta az emberiséget. — A legutolsó vulkánkitörés volt az ázsiai Merapi tűzhányó kitörése. A hat vulkánkitörés a világ különböző részein összesen 8000 embert ölt meg.

Nagy textilsztrájk Svédországban. Stockholmból jelentik tudósítónk: A textilmunkások sztrájkba léptek és Svédország területén 34.000 textilmunkás nyitotta abba a munkát. Általában az a vélemény, hogy a bérharc hosszú ideig fog tartani.

SZÍNHÁZ-MŰVÉSZET

A MÁV. filharmonikusok klasszikus hangversenye Haydu István gordonkaművész közreműködésével

A debreceni MÁV Filharmonikusok II. bérleti hangversenyéről fölösleges volna mindazokat a dicséret jelzőket elmondanunk, amelyeket a kitűnő zenekar nemcsak megérdemel, de nagyszerű értékeinél fogva annyira közkeletűekké és sablonosakká váltak, hogy nincsen zenekedvelő ember, ki el ne halmozná velük a most már világvárosi teljesítmények végzésére is gondosan beállított orkesztert. Így nem beszélünk a zenekar fejlődéséről, arról az igazán fejlődő s mindig ártógóbb erőről, Ábrányi hatásának s a tagok lelkesedésének mindjobban összeműködő erőttöbbletéről, mely koncertről koncertre megnyilvánul és újabb értékek mélységeiről tesz bizonyosságot. Nem akarjuk a többi jelzőt sem ismételni, mert évek folytán a megismert értékek állandó emlegetése üres frázissá válnék, mit körülölel a lokálpatriotizmus levegője.

A Filharmonikusok vasárnapi koncertje szezonsemény volt. A zenekar játéka, kifejezési képessége és meglepő fegyverkeztsége, mely Ábrányi Emil mesteri dirigálása révén a művészi szépségek beláthatatlan perspektíváit tárta fel előttünk, könyvedén emelkedett fel műsorának a színvonaláig. Ez a kidolgozottság s vele együtt a klasszikus értelmezés csodaszép színekkel szálaltatták meg Beethoven, Haydn, Mozart és Weber örökségű költszetét.

A hangversenynek különös értéket Haydu István gordonkaművész vendégszereplése adott, ki Haydn D-dúr gordonkaversenyét interpretálta azaz az utólréhetetlenül finom és egész felfogásában zseniális erejű művészettel, mely európai viszonylatban is rendkívüli értéket reprezentál.

A Nikotex sikerének titka. Az év legnagyobb jelentőségű sikere fűződik a Nikotex dohányárak bevezetéséhez. Rohamosan növekedik a nikotinentesített cigaretták és szivarok híveinek tábora. A siker titka az,

Haydu István a legnagyobb cseillőművészek egyike. Lelkisének teremő gazdagsága a klasszikus mesterműveket épp oly hűséggel vetíti át az abszolút művészet hatalmával, mint amilyen sokoldalúsággal tudja átölelni a zeneköltészet egész területét. Nemes tónusát eddig még sohasem hallottuk olyan szépséggel érvényesülni, mint tegnap a Haydn-hangverseny előadásában, mely zenekari játék szempontjából is tökéletes interpretáció volt s így méltán nevezhető legkiemelkedőbb műsorszámának. Az a mélység, mely Haydn költeményét a lelki értelmezések, gondolatok és érzések roppant nagy távlatába helyezi. Haydu játékában a művészi elmélyülésnek konzensziális felfogására talált. Bravuros technikáját csak eszköznek használja, külső hatásra sohasem törekszik: művészi lényege, tartalma, egyénisége teljesen belülről forraszik.

A hangverseny közönsége Haydu Istvánt színi nem akaró, tomboló lelkesedéssel ünnepelte s a meg-megújuló tapsviharkból egyenlő mértékben jutott a kiváló dirigensnek, Ábrányi Emilnek s a filharmonikusok minden egyes tagjának is, akik élükön Piribauer Ferencel, az orkeszter nagyszerű hangversenymesterével, — száz százalékgig részváltak a jól megérdemelt sikerre. (—)

HETI MŰSOR:

Kedden este: Csodabar.
Szerda este: Csodabar.

M. Barna Anci, Faskerty Mária, Horváth Lucy művésznők fejdíszel az **Anny kalapszalomban** készültek a Csodabar premierjére.

hogy a dohányzók meggyőződtek róla, hogy a Nikotexnél elmaradnak azok a bajok és zavarok, amelyeknek előidézője a vérkeringésben és az idegrendszerben a nikotin volt.

Nyomtatványokat

a legpontosabban, izléses kivitelben és jutányosan készít a

Magyar Nemzeti Könyvnyomda

Telefon 3-47. szám.

Debrecen, József k.r. herceg-utca 16. sz.

Modernül berendezett könyvkötészetünk a mindenteljes könyvkötészet és bődítmények pontosan készülnek.

RADIO

Mit hallgassunk ma a rádióban?

Budapest. D. e. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. Karnagy Ordódy Jakab. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Vizállás-jelentés. 12: Déli harangszó az Egyetem templomból, időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. Közreműködik: Némethy Anna (ének) és Vermes Jenő (ének). Zongorán kíséri: Polgár Tibor. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyambírek. 3.30: A „Tündérvásár” meseoraja. 1. A virágcsodája. Tündérmese. Irta és felolvassa: Altay Margit. 2. Margit néni rádió üzenetei. 3. A raskása-lovag. Mese. Irta és felolvassa: Somfay Margit. 4. Tündérvásár rádió rejtvények. 5. Margit néni rádió üzenetei. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. 5: Magyar Imre novellái: 1. Ké-Mintyánk; 2. Erzsike ruhaversenyt rendez. Felolvassa a szerző. 5.25: Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. 6.20: Francia nyelvtanítás. (Garzó Miklós dr.) 6.45: Helyszíni közvetítés a m. kir. Operaház színpadáról. — Közreműködik: Márkus László főrendező, Tolnay Pál műszaki főfelügyelő és Gyarmathy Sándor. 7.30: Magyar operatrétszettek. (Zenekari hangverseny. Karnagy: Berg Ottó. 9: A Drezda Vonósnyegyes hangversenye. 1. Dittersdorf: D-dúr vonósnyegyes. 2. Brahms a-moll vonósnyegyes. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Szabó Guy László jazz-zenekari hangversenye. Vig Miklós (ének) közreműködésével. 10.45: Margaret Bach németnyelvű előadói estje. Magyar költők versei Guillaume Árpád és Horváth Henrik fordításában. — Utána: A jazz-zenekar hangversenye folytatása.

Részletes és külföldi műsor a het rádió mellékletünkön.

— Izlésesen, szépen öltözködjünk, sok pénzt takaríthatunk meg, változatosabbá tehetjük ruhátlunkat, ha magunk készíthetjük ruhátlunkat. A nőkezek, a praktikus tudományban való jártassága a régi darabokból is kedves ruhákat varázsol. Mindjárt itt van már az őszi Alakítani való őszi anyag is kerül minden háznál és minden urinó megszerezhető magának azt az örömet, hogy magavarrta ruhákban járhat, mert Laborfalvy Márkos Luiza, Rákóczi-utca 41. szám alatti divatszalonjában, minden urinó könnyű szerrel tanulhat modern, praktikus nőszabászatot, varrást, ipariilag is a legrovidebb időn belül. Ezen, elegáns ruháiról és jutányos árairól ismert, közkedvelt nődivatszalonban mindig sok urisasszony és leány tanulja a szabás-varrás művészetét a legszebb eredményekkel. Tanulóleányokat is állandóan felvesz.

Magyar utasítás mindenkinek. Saját érdekében győződj meg.

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti: Meissner Károly.
a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara s.-titkára.

Hajdúvármegye gazdasági helyzete sokkal súlyosabb mint egy évvel ezelőtt volt

A gazdasági felügyelőség jelentése a mezőgazdaság állapotáról

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának hétfői ülésén Sargoth Jenő gazdasági főtanácsos a következő jelentést terjesztette be a vármegye mezőgazdasági helyzetéről:
Az őszi mezőgazdasági munkák a tél beállta előtt mindenütt befejezettek, valamint a tavasziak alá a számlási munkálatokat túlnyomórészt gazdáink elvégezték. Az őszi kalászosok erősen megbokrosodtak és jól megerősödve mentek a télnek. A mezői egerek által okozott károk megszüntek, mert az időjárás következtében teljesen pusztulóban vannak. A hó második felétől kezdve a külső mezőgazdasági munkák teljesen szüneteltek. Az állatállomány téli takarmányozása sehol nagyobb népszerűségbe nem fog ütközni.

A földművelésügyi miniszter a gazdasági felügyelőség javaslatára a hajdúböszörményi perzsétei terület birtokosságának 1880 pengő 4%-os 20 év alatt törlesztendő kölcsönét, valamint 800 pengő államsegélyt, és a hajdúböszörményi pródi birtokosságának 9500 pengő 4%-os 20 év alatt törlesztendő kölcsönét és 2400 pengő államsegélyt engedélyezte.

A m. kir. gazdasági felügyelőség az 1930. év folyamán a köztenyésztés céljaira kiosztott összesen 61 drb tenyészbikát (43 magyar, 18 pirostarka), 34 drb mangalica kánt és 43 drb hussertést összesen 73.115 pengő beszerzési árban. Államsegély készpénzben engedélyeztetett 5561 pengő.

A m. kir. gazdasági felügyelőség mezőgazdasági munkaközvetítő irodájában az elmúlt év folyamán mezőgazdasági munkára személyesen összesen 246 egyén jelentkezett. Elhelyeztetett 26. aratási munkálatokra pedig 98.

A vármegye mai mezőgazdasági helyzete sokkal súlyosabb és kedvezőlenebb, mint az év elején volt. Az általános gazdasági leromlottság folytán az elszegényedés a mezőgazdaság minden érdekeltjét súlyosan érinti.

Miként küzdhetjük le a gazdasági válságot?

Halász Miklós gazdasági akadémiai tanár, a gazdasági akadémia gazdaságának és gyakorlati tanácskénnek vezetője tartott előadást sáncap délelőtt a Polgári és Gazda-

körben „Miként küzdhetjük le a gazdasági válságot?” címmel. Előadása bevezetésében rámutatott a mezőgazdaság jelenlegi nehéz helyzetére foglalkozott a gazdasági válságot előidéző okokkal, körülményekkel, statisztikai adatokkal alátámasztva ismertette, hogy a karetelek arrolták, valamint a külföldi mezőgazdasági verseny miatt milyen óriási eltérések következtek be a mezőgazdasági termények és iparcikkek között a mezőgazdaság rovására s kifejtette, hogy a válság megoldását s az ország termelésének összhangját csak az árak egyensúlyba hozása eredményezhetné. Az árak

Megelőnkült az érdeklődés a rozs iránt a termény-tőzsdén

A gabonapiacra a forgalom vonatott volt. A tengerentúli terménypiacokról érkezett jelentések miatt a spekuláció tartózkodott a vásárlástól. A határidőpiacra a májusi buza tizenöt pengő körül mozog, így tehát harmincegy fillérrel drágább a márciusi búzához. A rozs iránt továbbra is élénk az érdeklődés, hírek szerint osztrák számlára vásárolják a rozst. A piac tájékoztató árai: buza tiszavideki (77-81 kg-os) 13.70-14.80, jászszegi (77-81 kg-os) 13.60-14.30, egyéb származású (77-81 kg-os) 13.60-14.20, rozs 9.50-9.60, arpa elsőrendű 13.50-14.50, közepes 12-13.50, sörárpa felsőmagyarországi 19-22, egyéb 16-18, zab elsőrendű 19.75-20, közepes 19.50-19.75, tengeri tiszta 12.80-13, egyéb 11.65-11.80, buza korpa 9.50-9.65 pengő métermázsánként.

A különféle magvak és a burgonya ára: burgonya Woltmann étkezési 4.70-5, ipari 3.30-3.70, Krüger étkezési 4.75-5.20, Ella étkezési 5.50-6.20, nyári rózsa 13.50-15, őszi rózsa 8-9 pengő mázsánként a budapesti tőzsde jegyzése szerint. A magvak piacán a kölest 12-13.50, a tavaszi búkkönyvet 19-20, a szőzsbúkkönyvet 28-32, a tökmagot 23.50-24.50, a napraforgómagot 15-19, a lécsmagot 77-79, a Viktória borsót 14-18, a fehérbabot 22.50-23.50, a gyöngybabot 31-32, a fűjibabot 27-33 pengővel jegyezték mázsánként. A többi magféle ára változatlan maradt.

A liszt ára a fővárosi és a nagyobb vidéki malmoknál január-februárra bolettával, forgalmi adó nélkül: buza-liszt duplanullás 33.70-34.20, nullás 33.20-34.20, kettes 30.20-30.70, négyes 26.50-27.20, hatos 19.50-20, nyolcas 13.50-14, rozsliszt nullás 29, egyes 17 pengő mázsánként.

A takarmánypiacon a legutóbb a másodrendű réti szénát 7-8, a muharszénát 8.25-9, a lucerna szénát 10.50, a

kiegvensúlyozására szüksége van a gazdasági életnek azért is, mivel a termelési ágak egymásra utaltságánál fogva az eltolódások visszahatnak az átmenetileg előnyt élvezőkre is. Kifejtette az előadó professzor, hogy a jelenlegi nehéz körülmények között a gazdáknak termelésüket minél változatosabbá, több oldalúvá kell tenni, miáltal a gazdálkodás kevesebb rázkódást szenved, van kitéve a külkereskedelmi mérleg adatai igazolják, hogy a növénytermelésnél számos olyan tétel mutatkozik, mely azt igazolja, hogy olyan termékeket és nagy mennyiségben hozunk be külföldről, melyek nálunk mai viszonyok között is rentábilisan termelhetők lennének. Így fokozottabb mértékben kellene felkarolni egyes takarmánynövények vetőmagtermelését, ipari növények főként a gyümölcstermesztés felkarolását s ugy a növénytermelésnél, mint az állattenyésztésnél rátérni a minőségi, a jobb termelésre, mert az erős gazdasági versenyben csak ezáltal tudjuk terményeink kedvező értékesítését biztosítani.

Az értékes előadást élénk vita követte, melyben a jelenlévő gazdaságilagatoság számos tagja részt vett.

lőhere szénát 9, a zabos-búkköny szénát 7-8.50, az elsőrendű alomszalmát 3.70, a másodrendűt 3-3.20 pengővel jegyezték mázsánként.

Valutaárfolyamok

A valutapiac tájékoztató árfolyamai: Egy angol font 27.70-27.85, száz esch korona 16.86-16.98, száz dinár 10.02-10.10, száz dollár 569-572, száz francia frank 22.45-22.75, száz hollandi forint 229.70-230.70, száz lengyel zloty 63.80-64.20, száz lei 3.36-3.40, száz líra 29.80-30.10, száz német márka 135.75-136.35, száz osztrák schilling 80.30-80.70, száz svájci frank 110.50-111 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszkettes aranyat

22.90-23.10, az ezüst egykoronást 0.26-0.28, a forintost 0.69-0.71, az ötkoronást 1.45-1.47 pengővel jegyezték.

Debreceni szarvasmarha- és lóvásár
A vasárnapi lóvásárra a felhajtás 1600, a hétfőre 1000 körüli volt. Adásvétel aránylag kevés történt. Árak: jéminőségű 400-600, közepes 200-tól, súly 30-tól felfelé.

A szarvasmarhavásár felhajtása nagy volt. Irányzat lanya. Árak: szopósborjú 1.10-1.30, vágómarha 50-75 fillér, fejőstehén 180-500 P, jarnos ökrök párónként 600-1000 P között.

Chicago terménytőzsdézárlat

Csikágó, január 12.

Mai zárlat cent bushel	Előző zárlat cent bushel
Buza	
Márc. 81.50	81.375
Május 83.375-83.54	83
Július 66.50-66.625	65.625-65.75
Tengeri	
Márc. 70.25	69.25
Május 71.75	70.75
Július 72.875	71.875
Zab	
Márc. 33.875	33.375
Május 34.375	33.75
Július 33.50	—
Ros	
Márc. 42	41.50
Május 43.25	42.25
Július 43.25	42.625

SPORT

A DEAC közgyűlése. A Debreceni Egyetemi Athletikai Club január 17-én este 7 órakor az egyetemi bölcsészeti kar III. számú termében tartja évnívító rendes közgyűlését, amely a megjelent tagok számára tekintet nélkül határozatképes.

A Singer varrógépek mégis a legjobb!

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg. Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.
Apróhirdetésekre minden felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

Felvételi helyek:

- Kossuth-u. 3., Kiadóhivatal. Telefon 141.
- József kir. herceg-u. 16. Szerkesztőség és nyomda.
- Piac-u. 8., Csáthy Rt., könyvkereskedés.
- Széchenyi-u. 50., Lajos István tőzsdéje.
- Miklós-utca 44., Zsurovits Ferenc fűszerüzlete.
- Szent Anna-u. 39., Papp Ferenc tőzsdéje.
- Csapó-u. 68., Schwartz Józsefné tőzsdéje.
- Meszana-u. 3., Vadász Sándor fűszerüzlete.
- Nyil-u. 59., Weigand Antal fűszerüzlete.
- Kassai- (vált Hadházi) ut 12., Voith Simon fűszerüzlete.
- Virág-u. 19., Kerezi Albert tőzsdéje.
- Sámsoni-ut, Hajdu Gyuláné tőzsdéje.
- Magoss György-tér és Károly F. József-ut sarok, Ujfalussy József tőzsdéje.
- Károly F. József-ut és Böszörményi-ut sarok, Kiss Gáborné tőzsdéje.
- Mester-u. 48., Péntek Gáborné tőzsdéje.
- Bethlen-u. 76., Nagy József fűszerüzlete.
- Hatvan-u. 63., Meskó Györgyné tőzsdéje.
- Nyilastelep, Márton Kálmán-u. 1., Voith Simon fűszerüzlete.
- Diószegi-ut 14., Sipos Ferenc fűszerüzlete.
- Gázgyár melletti bódé, Katona Sándor tőzsdéje.
- Vagonyvár, özv. Kárpáthy Józsefné tőzsdéje.
- Egyetemi klinikák előtti bódé, Draveczky Izabella tőzsdéje.

FELHÍVÁSOK

OLYÓIRATOK BEKÜTÉSE,

Telefonhívásra mintákat házhoz küldünk.

könyvtári könyvek, gobelin spanolások, paszpartuk olcsón és izlésesen

József kir. herceg-u. 16.

HÁZASSÁG

30 éves erőteljes jobb férfi keresi 30-50 év közötti erősen molett, jobb anyagi viszonyok között élő urhölgy ismeretségét. Leveleket: „Házasság nincs kizárva” feligére a kiadóba. 1960

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Hölgyfodrászó alkalmazást keres, ki tudónon ondolal, esetleg jobb uri háznál is végez az ondolást. — Cím a kiadóban, 971 ben.

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

2000 P óvadékkal házfelügyelői portási, pénzbeszedői vagy bankszolgái állást keresek. Cím a kiadóba.

Legszerényebb
fizetésért bármilyen irodai alkalmazást vagy óráknyveléseket vállalunk. Megkereséseket „Mérlegképes” jellegre kiadóhivatáshoz kér. 70

**BETÜLTENDŐ
ÁLLÁS NŐKNEK**

Ügyes
tanulóleányokat felvevünk. Szabó Kata női divatterme, Piac utca 63., I. em. 1939

Ügyes leány
fizetéssel azonnal felvétetik Varga ékszerésznél, Mester utca 12. sz. 2054

Mindenes
bejárónó azonnalra felvétetik. Salétrom utca 30. szám. 2055

KIADÓ LAKÁS

Kiadó
két szobás, előszoba mosdó szobás modern garzon lakás azonnal. Vár utca 8. 126

Kiadó
telepen egyszobás jó lakás új házban. Értekezni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 124

Ötszobás
utcai lakás mellékhelyiségekkel, fürdőszobával kiadó. Hunyadi utca 6. 2049

Háromszobás
utcai lakás fürdőszobával, mellékhelyiségekkel kiadó. Deák Ferenc u. 5. szám. 2048

Földszinti
ötszobás modern urilakás május 1-re kiadó. Arany János utca 20. Értekezni ugyanott emeleten. 2059

Kiadó
4 szobás utcai lakás, 2 szobás udvari, mészarosnak, hentesnek kocsis mészarosmérlegnek, üres borshordók. József kir. herceg u. 41. sz. 2033

Két
szobás, teljesen modern új lakás mellékhelyiségekkel, 300 négyzetméteres telekkel. Kassai ut 38., május 1-ére kiadó. Értekezni Arany János utca 11., II. lépcső. 2016

Hatszobás
fürdőszobás, minden komfort ellátott teljesen modern lakás kiadó május 1-re. Cím a Debreceni Ujság kiadóhivatáslában.

Világos,
szép utcai szoba, konyha kamara, mosóház, külön padlással azonnal kiadó. Apaffy utca 20. 8

Kiadó
udvari szoba február hó 1-re. Csillag utca 82. x

Egy
szép csendes utcai szoba, konyha, nyári konyha, kamara azonnal kiadó. Korponay utca 8t. 1509

Háromszobás
lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó, Szent Anna u. 5. szám. Értekezni Baththyány utca 14. sz. ügyvédi irodában. 1079

Hatvan u. 18.
szám alatt II emeleti 3 szobás, fürdőszobás modern lakás kiadó május 1-re. Dr Sebestyén, Piac utca 49. 37

BUTOROZOTT SZOBA

Utcai
butorozott szoba január 15-re kiadó. Thaly Kálmán utca 3. szám. 128

Butorozott
két szoba egy személynek kiadó, Szegfű utca 14. Libakert. 123

Különbejáratu
előszobával udvari butorozott szoba kiadó. Péterfia u. 6. szám. V

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba központi fűtéssel kiadó. Arany János utca 54. II. em. 5. 2056

Központi
fűtéssel utcai butorozott szoba kiadó. Ipari kamara, II. kapu, III. 6. 2015

Teljesen
különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó. — Rothermere utca 33. sz. 2021

Butorozott
szoba kiadó. Hüvelyes utca 7. sz. 1536

Különbejáratu
parkettes utcai szoba előszobával és mellékhelyiségekkel irodának, rendelőknek vagy lakásnak, butorozva, vagy anélkül azonnal kiadó. Kossuth-utca 69. 1510

Utcai
butorozott szoba, esetleg ellátással 1-2 személynek kiadó. Püspöki palota, I. em. 88. 1098

Kiadó
butorozott szoba, esetleg ellátással. — Ugyanott többrendbeli lakás Csonka utca 5. sz. 1295

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Középkorú
gyermektelen házaspár központban vagy annak közelében modern kétszobás, fürdőszobás lakást keres. Ajánlatokat „Május elséjére” jellegre a kiadóba. 100

Szent Anna
és Kossuth utca környékén keresek egyedülálló 5 szobás urilakást 6-8 lóra istállóval. Enyedy Ilona, Poroszlai ut 77. 86

OKTATÁS

Okleveles
tanító, keresztény gyermekeknek elnöki osztály órát ad, esetleg német nyelv és zongora oktatással. Cím a kiadóban. 60

Énektanítás.
Hangképzés a legelső hangpedagógusok módszerével, előkészítés énekvizsgára, lélegzés-technika és tökéletes hangvétel tanítása. Jelenkezés naponta 2-6-ig, Piac utca 40., I. emelet. Próbáéneket ingyen.

BUTOROK

Börgarnitúra,
szalngarnitúra, eszillók, képek, különféle háztartási cikkek olcsón eladó. Arany János utca 4. sz., I. emelet. 1976

Írógép
teljesen jókarban minden elfogadható árért. eladó. Cím a kiadóban.

Börgarnitúra,
szalngarnitúra, eszillók, képek, különféle háztartási cikkek olcsón eladó. Arany János u. 4. I. emelet. 1976

Ebédőasztal
és egy antik állótükör eladó. Ispóty u. 13. sz. 1351

ÉLELMISZER, ITAL

Tóby István
ujletai fajborainak kiadása literenként 63 fillért Kossuth utca 9. (Kapu alatt.) 72

AUTO, MOTO, KEÉKPAR

Autófuvarozást
legjutányosabban vállalok Vigkedvi. Mihály u. 10. sz. Telefon 9-47.

D. K. W.
175 km. motorkerékpár 300 pengőért eladó. Vonyige garazs, Széchenyi utca 34. 2049

ELADÓ INGÓSÁG

Gartenlaube,
Familienblatter, ágytollak, asztal, mosdóasztal, függönyrudak eladók. — Konrádné, Simonffy utca 32. 2051

Eladó
egy szép fűszer stélási tükörrel, fiókkal, ugyanott kijátszott hegedű, varrógép, antik óra, régi könyvek és régi pénzek, festmények, — tisztí kard, 9 mm. flobert. Piac utca 42. ételekben. 1525

Rádió
4 lámpás elutazás miatt igen olcsón eladó. Hatvan utca 18. II. emelet 5302

Asztalos-
szerszám teljes felszerelés olcsón eladó. Csonka utca 5. sz. 1368

Cimbalom
nyers állapotban összerakásra készen sürgősen eladó. Csonka utca 5. sz. 1369

Állótükör
varrodába alkalmas eladó. Ispóty u. 23. 92

Rádió,
3 lámpás, hngszóróval nagyon olcsón eladó. — Cserepes u. 6. 2047

Szánka
könnyű, négyüléses jutányosan eladó. Vigkedvi Mihály utca 10. 113

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Eladó
jutányosan csaplogarnitúra 6-os magánjárati vasmosás esztendő székények jökümben 113 fűszerkessel. Értekezni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 125

ELADÓ ÁLLATOK

Endeni
füllék eladók. Mester utca 29. 84

Joksier kan
valódi, 5 hónapos eladó. Garai utca 26.

ÜZLET, MOHÉLY, RAKTÁR

Hajduböszörményben
40 óra óta fennálló fűszer és vegyes üzlet, terményüzlettel szép — nagy ház kezező helyiségek mellett eladó. Cím a kiadóban. 122

Eladó
vagy kiadó azonnaira egy jömeneteli szatócs üzlet. Huszár Gál utca 63. szám. 114

Hatvan u. 18.
szám alatt sarokházban modern saroküzlethehelyiség 3 kirakattal május 1-re kiadó. Felvilágosítást ad dr Sebestyén ügyvéd, Piac utca 49. 37

Egy
nagy és kisebb üzlethehelyiség kiadó. Hatvan u. 15. szám. 1419

Vagyonos hentes
és mészarosoknak soha nem kínálkozó kedvezőbb alkalom, a város legforgalmasabb részén egy nagy üzlethehelyiségekkel, többrendbeli lakással, jégveremmel, sa rokház elköltözés miatt eladó. Jövedelmezőség 10 százalékos. Cím a kiadóban. 2010

Csapó u. 6.
sz. alatt modern üzlethehelyiség (volt Kancelerféle) portállal és üzleti berendezéssel, hozzátartozó udvari helyiséggel február 1-re kiadó. Felvilágosítást ad dr Sebestyén ügyvéd, Piac u. 49. szám. 37

AJÁNLAT

Poloskairtást
ciángazzal vagy szabaldalmazott folyadékszerrel és lakások vizsgálatát felelősséggel vállalok. Poloska-, sváb- és patkányirtószert kapható Nánássy, Kossuth utca 47. Telefonhívó 845. 1760

Ak azt akarja,
hogy a lakodalmai, eljegyzési és esküi vacsorája izletes és finom legyen, az csak Szilágyi Péternét hívja, Szent Anna utca 27. sz. az én fiam lakodalmán mindent a legfinomabb és legizletesebben készített el. Bárkinék ajánlatom. Polgár isváné.

Bármilyen
alkalomra sültést, főzést olcsón elvállalok. Berkevi Fáni. Címeket kérem a kiadóba leadni. 205

Csillárait
már nem kell szidoloznia, mert bármilyen szüre galvanizál minden nagyságban tárgyakat nikkelez Földváry, Széchenyi utca 55. 2856

Misolást,
jegyzetek tisztázását gépen vállalom. Cím a kiadóban.

Olcsó üzifa
2 P 95 fillérért adunk egy mázsa 2 éves száraz ákác, tölgyfat felaprítva annak, aki bármilyen szemet vásárol nálunk. Aki nem vásárol szemet, 3 P 40 fillérért kapja a fat. Bükkfa aprítva 3 P 80 f. Ákác, tölgy-, szil szerszáma igen olcsón Fakereskedelmi, Hunyadi utca 8. szám. Szállítás 20 fillér. 121

Uriembereket
ebédkosztra, bentékezésre felveszek. Kosztot kihordásra is adok. Cím a kiadóban. 2030

Gépirást
sokszorosítást vállalom Wirth nővérek olcsó árban. Piac utca 59., III. emelet. 1958

Uriembereket
ebédkosztra, bentékezésre felveszek. Kosztot kihordásra is adok. Cím a kiadóban. 1485

Szoknya
plissézozás 1 pengő, aljvarrás 30 fillér. Péterfia 25. sz. 1432

Burgonya
nyári 15, őszi 12, ER 8, fehér 6.50, bab 30, hagyma 7, lencse 8. Házhoz szállítva Muzsánál, Vár utca 11. 2005

Szabni
varmi tanítók szakaszra Péterfia u. 25. sz. 1345

Kézimunkák
örösi választékban készíten, kezdve, előhúzza, festve, féláron Szilágyinál, Széchenyi 1. sz. 1932

Gallértisztítás
hőféhére magas fény. nyel 7 fillértől. Legszöben legolcsóbban fest, mos. tisztít Libánál Péterfia 4, keresztépület. 361

Ajándékok
koresolyák, cipakka evőeszközök, husegépek, bördöök, alumínium edények. Nagy. vasútiútben, Csapó utca 77. sz. kanyarsarok. 3921

„Korzó”
étkezdében, a főter központján, bűmulatos olcsón étkezhet, elsőrendi házikosztot, jól főött csinosan berendezett étteremben. Abbonementek árkedvezmény. Piac utca 42. udvarban. 1523

Írógép
bérbe kiadó biztos helyen Cím a kiadóban.

Wadok
hajonneteket, autó és bármilyen alkatrészeket szépen és olcsón nikkelez Földváry csak. Széchenyi utca 55. Telefon 2856

KERESLET

Zálogédelnát
veszek minden tárgyról a legmagasabb áron. Vár utca 6. 1999

Régi bélyegeket,
könyveket, pénzeket, képeket veszek: Debrecen, Mester utca 12. 2006

ELADÓ HÁZ

Eladó
Rakóci utca 65. szám szép nagy ház. Értekezni lehet Nyomató utca 10. szám. V

Otajtűtő
56. házastelek két szoba, konyhas lakással kedvező fizetéssel eladó vagy kiadó. Borz utca 15. szám. 1987

ELADÓ FÖLD

Tanyás ingatlan
12 kat. hold a Diószegi út mentén a 6-os kilométernél 4 hold őszi vetéssel kedvező áron és fizetési feltételekkel eladó. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitleintézet, Kossuth utca 8. 1373

BIRTOK-BÉRLET

Kiadó
12 hold kintő felkerített konyhakertészeti föld lakással. Jelentkezni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 127